

يېتتېنچى شەرلر تۇپلىمى

# درد نشيدەسى



غلام سخی وکیلزاده یورتداش اندخویی

میلادی 2025 - ییل

قویاش 1404 - ییل

### اثر بېلگيلری:

|                           |                                                                      |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| تؤپلم نامی                | : درد نشیده سی                                                       |
| شاعر                      | : غلام سخی وکیلزاده یورتداش اندخویی                                  |
| محرر و تقریظ یازووچی      | : پوهنوال دکتور سید محمد عالم لیب                                    |
| کمپیوتر و بېزه کچی        | : محمد عاطف همدم                                                     |
| سان                       | : 500                                                                |
| نشر اېتووچی               | : اندخوی نینگ بیر قطار فرهنگ سپور شخصیتلری                           |
| باسیلگن یېری              | : امید باسمه خانه سی، مزار شریف                                      |
| شاعر نینگ تیلیفون رقم لری | : 0799441208 _ 0783526728                                            |
| ایمیل بېلگی سی            | : <a href="mailto:wakeelzada20@yahoo.com">wakeelzada20@yahoo.com</a> |

## فهرست

- 1 «درد نشیده» سی حقیده آیتیلیشی کبره ک بؤلگن ایکی آغیز سؤز.....
- 4 آته و آنه حقیده: .....
- 12 حمد .....
- 14 غزل لر .....
- 14 دده جان .....
- 16 عید کبلمه سین! .....
- 17 آلتین خاک .....
- 18 اولکه تقدیری .....
- 19 کیمده گناه؟ .....
- 20 اوخشه مس .....
- 21 یلدا کچه سی .....
- 23 شعریم .....
- 24 آنه تیلی .....
- 25 تامه دور .....
- 26 عجب دنیا .....
- 28 دردسزلیکلر .....
- 29 تاپمه دیم .....
- 30 اوزینگدن قالمه .....
- 31 دیپه ی .....
- 32 آته جان .....
- 35 یاشیرون گوهر .....

- 36.....گمراه خلق
- 37.....آته جان
- 38.....اوغليم
- 39.....قربان بيره مى
- 40.....آنم
- 41.....آنه تيليم
- 43.....گۆزل كشور
- 44.....آووتمه كۆپ
- 45.....تلخ
- 46.....كاش
- 47.....ناديده ناديده
- 48.....باعث
- 49.....قدح
- 50.....اېتمه لى
- 51.....اېتمه لى
- 52.....قيغولريم
- 53.....قار
- 55.....غلط
- 56.....رسم دلبرى
- 57.....بيلور
- 59.....بابام
- 60.....بهاريه

|     |       |                                   |
|-----|-------|-----------------------------------|
| 62  | ..... | مثنویلر، قصیدهلر، مخمسلر و قطعهلر |
| 62  | ..... | یارقین کبله جک                    |
| 64  | ..... | ایگی بویوک سیما                   |
| 68  | ..... | آنه وطن چقیریغی                   |
| 72  | ..... | مناظره                            |
| 75  | ..... | آنه تیلی                          |
| 78  | ..... | قصیده لر                          |
| 78  | ..... | اندخوی                            |
| 84  | ..... | گیر                               |
| 86  | ..... | ابسکی توران                       |
| 89  | ..... | مخمس                              |
| 89  | ..... | انور مو اېکین آیا ؟               |
| 93  | ..... | قطعه لر                           |
| 93  | ..... | مهربان آنه                        |
| 95  | ..... | کرونا                             |
| 95  | ..... | آنه لر                            |
| 95  | ..... | آنه دیار                          |
| 97  | ..... | آنه یورت                          |
| 98  | ..... | همراز                             |
| 100 | ..... | ققشتیج قیش                        |

|     |                                                       |
|-----|-------------------------------------------------------|
| 101 | ..... تعلیم کانونی                                    |
| 104 | ..... لاله                                            |
| 104 | ..... آنه لر خلق ارا کونی مناسبتی بیلن                |
| 104 | ..... سپاس                                            |
| 105 | ..... دهر عذابی                                       |
| 105 | ..... ادب                                             |
| 106 | ..... رباعیلر، فرد لر، مربعلر و باشقه ژانرده گی شعرلر |
| 106 | ..... عید                                             |
| 107 | ..... ابلیس                                           |
| 115 | ..... اندخوی نینگ تۆرت فصلی                           |
| 116 | ..... هییت                                            |
| 116 | ..... تکیه گاه                                        |
| 117 | ..... مردمیدان                                        |
| 117 | ..... حسب حال                                         |
| 118 | ..... کابل                                            |
| 119 | ..... صلح                                             |
| 120 | ..... بیره م ده بیر کمبغل باله تیلیدن:                |
| 120 | ..... شرف                                             |
| 120 | ..... قربان هییتی                                     |
| 121 | ..... توپوقلر، تۆرتلیک لر و منظوم ترجمه بیتلر         |
| 121 | ..... قلم خلق ارا کونی مناسبتی بیلن                   |

|          |                                         |
|----------|-----------------------------------------|
| 126..... | کـؤز                                    |
| 128..... | اېرکسپور انسان                          |
| 131..... | بۇغیلگن بۇغیز                           |
| 133..... | پیر طریقت                               |
| 135..... | اشعار فارسی - دری                       |
| 135..... | خال هندویی                              |
| 136..... | عید نامیمون                             |
| 137..... | جلوه گاه معنی                           |
| 138..... | در بستر تنهایی                          |
| 139..... | آب دیده                                 |
| 140..... | یاد وطن                                 |
| 141..... | فرد ها                                  |
| 141..... | سِرّ غیب                                |
| 142..... | فراخوان                                 |
| 143..... | به مناسبت رحلت جانگداز استاد صادق عصیان |
| 143..... | رباعیات                                 |
| 143..... | وفا                                     |
| 144..... | مخمس برغزل هارون یوسفی                  |

## «درد نشيده» سى حقيده ايتىلىشى كېرەك بۇلگن ايگى اغيز سۇز

كۆتە استعداد اېگەسى، ايگى تىللى شاعر، مھارتلى اديب و اجتماعي-فرهنگي ساحەلرە اۆتكىر قلمىنى تېبرەتېب، تحقيقات آلب باروۋچى قدرلى دوستىم حرمتلى غلامسخى و كىلزادە يورتداش اندخويى نىنگ «درد نشيدهسى» دېب اتلگن يېتتىنچى شعري تۈپلىمنى كۆزدن كېچىرر اېكنمن، اونىنگ خصوصيده قوييدهگى سطرلر بىلن اۈز فكر و ملاحظەلرېمنى قىسقىچە بيان اېتىپ اۋتىشنى لازم كۆردىم.

اېسلەتېب اۋتىش كېرەك كە اوشبو مجموعەنى دوستىم وكىلزادە صاحب نىنگ اۋزلىرى بوندن قىرىب بىر يىل آلدن كۆرىب چىقىب، فكر بىلدىرىشىمنى التماس قىلىپ مېنگە يوبارگن اېدىلر. افسوس كە مېنىنگ توكنمس مشغوليتلرېم باعث بو ايش اوزاققە تارتدى و شونىنگ اوچون تۈپلەمنىنگ نشرى ھم كېيىنگە توشدى. نھايت، منە، بو كۈنگە كېلىپ اوشبو دفتر شعرلرېنى كۆرىب چىقىپ، بىر نېچە سطر يازىشگە اېرىشگىمدن خورسندىم.

عزيز ھمشېرىم و ھمديارىم جناب وكىلزادە كۆپ يىللىك قدردان و صميمى دوستىم اۈز آنە تىلى و ادبيياتىگە مھر قۇيگن بىلىمدان شخصيت صفتيده اوچ-تورت دھەدن بوپان اۈزبېك توركچەسى ھمدە فارس دري تىليدە ممتاز ادبياتىنىنگ تورلى ژانرلرېدە شعرلر يازىپ، تدقيقى رسالەلر، مونوگرافلر و مقالەلر بىتېپ كېلماقدە. اونىنگ يازگن شعرلرېدن حاضرگە قدر آلتى دفتر نشر اېتىلگن و قۇلىنگىزدەگى تۈپلەم اېسە وكىلزادە جنابلىرى ادبي ايجادىدن سىلنگن شعرلرېنىنگ يېتتىنچى تۈپلەمىدىر. اوشبو دفتر ھم آلدىنگىلرى كىبى تورلى ژانرلر و رنگارنگ مضمونلرگە باى شعرلرېنى اۈز ايچىگە آلدەدى.

وكىلزادە شعر يازىش و ايجاد اېتىشەدە جودە قرارلى و ايزچىل بىر شاعر بۇلىپ، اونىنگ ادبى ايجادى حجم جھتدن ھم اۈز ھمطقارلرى اثرلرېدن اوستون تورەدى،

دېمک او کیشینی زمانیمیزنینگ اېنگ سیرمحصول ایجادکارلریدن بیرى دېسک، اصلا مبالغه قیلمه گن بۇلهمیز.

جناب وکیلزاده ایجادیاتینینگ اېکینزاری اؤزبېک و فارس ممتاز ادبیاتی نینگ گۆزل عنعنهلری و باى قیناق و بولاقلری زلالیدن سوغارلیب سیراب بۇلگن، یعنی او ممتاز ادبیاتنینگ بې بها دردانهلرینی قونت بیلن مطالعه قیلیب، اولردن بیترلى درجده فایدهلنگن. شونینگ اوچون او شعر یازیشده بویوک ممتاز شاعرلریمیز ایزیدن قدم تشلشگه اینتیلهدی و اولرنینگ اؤلسم میراثرلى و ادبی اسلوبلرینی اؤزیگه یۇللاوچى قیلیب آلگن. تورکى شعرده اونى بویوک ممتاز شاعرلردن حضرت امیر علی شیر نوایی، ظهیرالدین محمد بابر شاه، مولانا محمد فضولی، بابا رحیم مشرب کبى شخصیتلرنینگ اثرلى قیزیقتیره دی، چنانکه اونینگ مذکور شاعرلردن بعضیسی نینگ ایریم غزللریگه یازگن نظیره و مخمس لریدن بو حقیقت یقال کورینیب توره دی. فارس درى تیلی ممتاز شاعرلریدن اېسه او کؤپینچه مولانا جلال الدین محمد بلخی، صایب تبریزی و ابوالمعانی میرزا عبدالقادر بیدل نینگ گۆزل و معناگه باى غزللى تأثیرى کؤلنکه سیده یشهدی، اما حاضرگى زمان فارس شاعرلى اثرلریدن هم خبرسيز اېمس. بونگه دلیل اونینگ اوشبو تۇپلمگه کیریتیلگن ایران معاصر شاعرلریدن رحمتلى استاد شهریار نینگ بیر غزلیگه باغله گن مخمسى و رحمتلى پروین اعتصامى نینگ غزللریدن بیرىگه اېرگه شیب یازگن شعریدیر.

وکیلزاده اؤز آنه تیلی بۇلگن اؤزبېک تورکچه سیده کۇپراق ایجاد اېتیشگه حرکت قیله دی، شونینگ اوچون هم اونینگ اوشبو تیلده گى شعرلى حجم همده مضمون جهتدن سلماقایدیر. او کؤپینچه علی شیر نوایی گه اېرگه شیب غزل یازهدی همده او اولوغوار نینگ ایریم غزللریگه مخمس باغله گن. اولردن نمونه کورستماقچى بۇلسک، قوییده گى بیتلرگه حرمتلى اؤقیگو وچیلر نینگ اعتبارینی جلب اېتیشیمیز کبره ک بۇله دی.

علی شیر نوایی

کۈنگلوم ایچره درد و غم اولگیلرگه اۋخشه—مس،  
کیم اول آی نینگ هجری هم اولگیلرگه اۋخشه مس.  
وکیلزاده:

وه نې حیرتدیر بو دم اولگیلرگه اۋخشه—مس  
اسرو حیران من، یشم اولگیلرگه اۋخشه—مس

بو وطن ایچره آز اپردی مو اولوس نینگ محنتی  
اوستیگه بو غصه هم اولگیلرگه اۋخشه—مس...  
جناب وکیلزاده حضرت نوایی غزلریگه باغله گن مخمسلیردن هم بیر بندنی نمونه  
صفتیده کبلیتیره میز:

چرخ اوزره یوزینگ ماهی انورمو اېکین آیا ؟  
خورشید جهانتاب خاورمو اېکین آیا ؟  
حُسن عالمیده سېندېک کتمرو اېکین آیا ؟

«می بیرله یوزینگ تیم - تیم احمر مو اېکین آیا

یا شعله ارا بیر - بیر اخگرمو اېکین آیا»

جناب وکیلزاده، آلدین اېسله تیب اۋتگنیمیزدېک، ممتاز ادبیات نینگ  
تورلی ژانرلریده شعر یازگن، اوشبو دفترده اونینگ غزل، قصیده، مربع، مخمس،  
قطعه، رباعی، تۋرتلیک، مثنوی، مفردات ژانرلریده یازگن شعرلریدن نمونه لر موجود.  
شاعر نینگ شعرلریگه تیماتیک یا که موضوعات جهتدن نظر تشله سک،  
بو قره شدن هم عجایب خیلمه-خیللیک و رنگ-برنگلیک کۈزیمیز اۋنگیده  
گۈده لنه دی. لیریک-غنائی موضوعلردن توتیب، دینی اجتماعی-سیاسی، اخلاقی-  
تربیتی، اۋگیت-نصیحت، آته-آنه حرمتی، وطن سېوگیسی، دوامدار اوروشلردن  
چیکسیز ضررلنگن وطنده صلح و تینچلیکنی ساغینیش، علم اۋرگنیش و ادب

کسب اېتیش نینگ فضیلتلری، علمی و ادبی شخصیتلرنی قدرلش و شونینگدېک،  
نوستالژیک خصوصیتلی موضوعلر (اؤتمیشده گی خاطرلرنی اېسلب ساغینیش)  
وکیلزاده شعرلری موضوع و مضمونینی تشکیل اېته دی. ایتیلیگن موضوعلردن  
اؤرنک صفتیده بیر نېچه بیت کېلتیریش آسیغسیز بؤلمس دېب اؤیله ییمیز.

#### آته و آنه حقیده:

مهرینگیز قلبیم ارا تا به اید جا دده جان  
یادینگیز دلگه تسلی و مداوا دده جان  
سیز بیلن اېردی محبت، سیز ایله اېردی وفا  
قالمه دی مهر و محبت بوگون اصلا، دده جان!

\*

عالم ارا مقامی بویوک سروریم آنم  
هم مونسیم، جهانده اولوغ رهبریم آنم  
تاپدیم کمال مهرلی دامانینگیزده مېن  
ای سیز محبت اېلچیسی تاج سریم آنم

#### وطن و توغیلگن دیار سېوگیسی:

میهنیم، بؤل هر زمان تورلی بلالردن اوزاق  
خلقینگ اؤلسین دایما جور و جفالردن اوزاق

\*

جان اندخوییم بهارینگ عطر آگین دی—  
یازینگ نینگ هواسی، نې عجب قیزغین دیر  
کوز فصلینگ یېلی کؤنگیلگه فرحت بېرسه  
المنه قیشینگ چو ماه فروردین دی—

### صلح و تىنچلىك ساغىنچى:

يا رب، وطنىمگە صلح ايجــــــــــــــاد آيلى،  
 ويرانه بو يورتنى امن و آباد آيــــــــــــــلى،  
 سندن تىلەگىم بو دىر بويوك تنگرىم كىــــــــــــم،  
 ياو آفتىدن بو ابلنى آزاد آيــــــــــــــلى!

### علمى و ادبى شخصىتلرنى قدرلش:

فخر ايتىپ توتىمككە ذىحق مېن آتىنىـــــــــگ  
 معرفتلى كىمسە ترخانىم مېنىنىـــــــــگ  
 شېھرە سى عالمى توتىگن پىشــــــــــــــوا  
 حضرت باباولى جانىم مېنىنىـــــــــگ  
 سېن اوچون ايجاد ايتىگن بىر عمر  
 بو «متىن» مرد سخندانىم مېنىنىـــــــــگ

### وطن و خلق باشىگە توشىگن كىلتلردن شكايەت:

اېل باشىگە نا اهل اگر باش اۋلىسىـــــــــه  
 اېل باشى اگر بىر تۇپر اۋباش اۋلىسىـــــــــه  
 برباد بۇلر يورت و وطن ويران هـــــــــم  
 هم خوار بۇلر اېل باشى گر تاش اۋلىسىـــــــــه  
 \*

قىرق يىل بۇلەدى بو يورت بغرى كويە دى  
 دشمن، نې بىلەى قچان اوروشنى قۇيەدى  
 مىنگلرچە كىشىنى يوتدى بو يېر نېتەيىن،  
 بو آچ بۇرى قچان آدمىن تۇيەدى.

### آداب و تربیه اهمیتی:

مینگ ییل تحصیل هم ایتسنگ جهانده  
عبث ابرمیش حیاتینگ، یوقسه وجدان  
آغیز بیرله قوش آلسنگ هم، ابرورسن  
ادب گر یوقسه سپنده، طرفه نادان.

### علم و ادب اؤرگنیش و آدمیلیک فضیلتی:

تون کچه دېدی خرد پیری مېنگه تاکی‌دل:  
علم کسب ایتسه کیشی تاغوسی البته کمال  
\*

قنچه توصیف آیله دینگ باغ و چمنی ای ایلک  
ابندی بس قیل کاج وصفین، علم و عرفاندن گپیر  
\*

آدمیت فکر والا داشتن اســــت  
این جهان با علم و دانش روشن است  
آدمی، از آدمیت گو ســــــخن  
آدمیت با عمل درُ سفتن اســــت

### آنه تیلی وصفیده:

آنه تیلیم، آنه جانیم تیلی بـــــــو  
آته - بابام، قدردانیم تیلی بـــــــو  
اوشبو تیلده قرداشلریم سویله گــــن  
اؤزبیک تیلی، خاندانیم تیلی بـــــــو

بالدن سوچوک قنده لاتدن شیرین بو  
یاغلیغ نان و هم شیرمانیم تیــــلی بو

شو ترتیبده، جناب وکیلزاده نینگ تورلی موضوعلرگه بغیشلنگن شعرلریدن  
کؤیلب نمونه لر کپلتیریش ممکن. بیراق بیز سؤزیمیز چوزیلیب کپتمسلیگی اوچون  
شونچه سی بیلن کفایه لنه میز.

حرمتلی غلام سخی وکیلزاده یورتداش اندخویی عروض بحرلری نینگ  
خیلمه-خیل افاعیللریده شعر یازیشده اؤز طبعینی سینه گن و آیتیش ممکن که، او  
اکثریت موردلرده اوشبو سیناودن موفق چیققن، یعنی او عروض نینگ تورلی  
بحرلری نینگ خیلمه-خیل زحافلریده شعر آیتیشگه موفق بؤلگن. ادعایز اثباتی  
اوچون بیر نچه مثال کپلتیریش کبره ک بؤلهدی البته.

1. هزج مثنی سالم: هر مصرعه 4 (هر بیتده 8) مرتبه مَفَاعِلُنْ  
سروده مگه الم مضمون و درد و غم انگه مطلع،  
معانی سیگه ضم رنج و تعب ایباتیگه مقطوع.

2. هزج مثنی اخرب: مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ  
یانینگده آتنگ بؤلسه دیداری غنیمت دیر»  
حکمتلی سؤزی بیرلن گفتاری غنیمت دیر

3. هزج مثنی اخرب مکفوف مقصور/محذوف: مَفْعُولُ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ  
مَفَاعِلُنْ / فَعُولُنْ

ای چرخ جفاییشه و بی مهر و ستمگر  
مینگ آه قؤلینگدن که ستم آبله دینگ ایجاد

\*

- هزج بحرینینگ زحافلریدن بؤلگن رباعی وزنلری:  
4. هزج مثنیٰ اذرب مکفوف محبوب: مَفْعُولُ مَقَاعِلُنْ مَقَاعِلُنْ فَعْلُ

تقدیرینگ اېکن ازلدن، ای یورت، سؤکل  
آچیلمه‌دی طالعینگ سېنی هیچ محل  
دولت اېلی سېنگه نی جفالر اېتدی  
کوچ اهلیده بؤلمه‌دی نېته‌ی ذره عمل

5. هزج مثنیٰ اذرب مکفوف ایترا: مَفْعُولُ مَقَاعِلُنْ مَقَاعِلُنْ فَعْلُ

دنیا سوچوک و تلخیگه خو قیلیمیش مېن  
عزتنی بو اېلگه جستجو قیلیمیش مېن  
درکار اېمس مقام ایله منصب و جاه  
آچونده، شرفنی آرزو قیلیمیش مېن.

6. هزج مسدس محذوف: مَقَاعِلُنْ مَقَاعِلُنْ فَعْلُونْ

الاها، پادشاه\_\_\_\_\_، کردگارا  
عیان دیرسېنگه پنهان آشکارا

7. هزج مسدس مخبون محذوف: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَعْلُنْ

بې محل ایتدی قضا آه نیلای ؟ دوستلر آره سیدن رحمانی  
متواضع کیشی و فرهنگ دوست ابدی هم شخصیت عرفانی

8. رمل مثنیٰ مقصور: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ

میهنیم، بؤل هر زمان تورلی بلالردن اوزاق  
خلقینگ اؤلسین دایما جور و جفالردن اوزاق

9. رمل مثنیٰ محذوف: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلُنْ  
 وه نې حیرت دیر بو دم اولگیلرگه اوخشه مس  
 اسرو حیران من یشم اولگیلرگه اوخشه مس

10. رمل مثنیٰ مخبون مقصور: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ  
 مینگلب انسان وطن ایچره اولر، کیمده گناه؟  
 خلق نینگ خانه سی ویرانه بولر، کیمده گناه؟

11. رمل مثنیٰ مخبون محذوف: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلُنْ  
 قلمیمن اهل - اولوس مدحیده مرجان تامه دور  
 وطنیم وصفیده سوز چون در غلطان تامه دور

12. رمل مثنیٰ مشکول: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ  
 سخنم به وصف میهن به خدا چه آبدار است  
 به ورق هر آنچه ریزم غزل پر آب گویم

13. رمل مسدس مقصور: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ

باسپاس انسانلرنینگ کیملیگین  
 حرمت و اعزازیدن قیلگین قیاس  
 اهل ارا هر کیمسه بولسنگ بول، ولی  
 بولمه گین هرگز عزیزیم ناسپاس!

14. رمل مسدس محذوف: فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلَاتُنْ فَاعِلُنْ

مۇنگلى تونده سېنگه همدم دیر قلم  
 غملى كونده داغى محرم دیر قلم  
 بۇلسه يالغيزلىكده يۇلداشىنگ كتاب  
 يارهلى قليبىنگه مرهم دیر قلم.

15. رجز مثنى سالم: هر مصرعه 4 (هر بیتده 8 بار) مُسْتَفْعِلُنْ

اۇن اوچ يوز و تۇقسان تۇقىز هجرى يىليده شكر كيم،

تايدى تولد وه چه خوش ججى گينم « افراسياب »

خورشيد تُرخيدن خجل، آى چهره سيدن منفعل

قلبىمگه قلبى متصل، بو كيچكىنه عاليجنـاب. .

16. مجتث مخبون مقصور: مَفَاعِلُنْ فَعْلَاتُنْ مَفَاعِلُنْ فَعْلَاتُ

ز درگذشت تو، واصف، لب از ترانه تهیست

كتاب شعر ز گفتار شاعرانه تهیست

17. مضارع مثنى اخرب مكفوف محذوف: مَفْعُولُ فَاعِلَاتُ مَفَاعِيلُ فَاعِلُنْ

عالم ارا مقامى بويوك سروريم آنم

هم مونسيم، جهانده اولوغ رهبريم آنم

شونده‌ی قلیب، جناب وکیلزاده جمعاً عروضینک بېش بحریگه عاید 17

وزنده شعر یازگن. بولردن تشقري شاعرینک برماق تیزیمیگه عاید اؤلچاولرده

(هجایی وزنلرده) یازیلگن شعرلری هم بار. اوشبو دفترده برماق تیزیمیده یازیلگن

6-7 پارچه شعر نظریمنی جلب ابدی، بیراق اولرینک برچه‌سی 11 بۇغینلی

اؤلچاوده ایتیلگن. منه، مذکور شعرلردن هم بیر-یککی نمونه:

آنه تیلیم، آنه جانیم تیلی بو

آنه - بابام خاندانیم تیلی بو

اوشبو تیلده قرداشلریم سؤیله گن

قانداشلریم، دودمانیم تیلی بو

\*

وفا مخزنیدیر محبت کانی

فرشته سینگری مهربان آنه

الهی عطیه، متبرک ذات

مهر بولاغیدیر قـدردان آنه

وکیلزاده شعرلرینی بدیعی شکل و صور خیال نظریدن هم سینچیكلب تدقیق و تحلیل ایتیش ممکن، بیراق بو ایش حاضرگی یازووده سؤزیمیزنینگ جوده اوزه ییب کبتیشیگه سبب بؤلپ، اؤقووچیلر اوچون زیریکرلی بؤلیشینی اؤیلپ، اونی باشقه بیر مناسب فرصتگه محول قیلمیز.

بیان ایتیلگن سؤزلردن خلاصه چیقرب ایتیش ممکن که حرمتلی غلام سخی وکیلزاده یورتداش اندخویی جدی شکلده اؤزینینگ حس-تویغولری همده فکر و ملاحظه لرینی آنه وطن همده منطقه و دنیا ده یوز بېریب تورگن تورلی حادثه و واقعه لرگه منظوم شکلده بیلدیرووچی ایکی تیللی شاعر بؤلپ، اونینگ شعرلری مقدار همده صفت جهتدن سلماقلی و دقتگه سزاواردیر.

مېن، قدرلی دوستیم جناب وکیلزاده گه ایجادی فعالیتلر، همده علمی-تدقیقی ایشلری و شونینگدېک شخصی حیاتیده اولکن موفقیتلر تیلپ، اوشبو شعر تۈپلمی تېزلیکده نشر ایتیلیپ، ادبسېورلر اختیارگه قۈییلیشینی ایسته یمن.

پوهنمل دکتور سیدمحمد عالم لیب

سکره منتو/کالیفرنیا/امیریکه قۈشمه ایالتلری

1403-ییل 2 اسد (2024-ییل 23 جولای)

## حمد

«الاه، پادشاها کــــردگارا»  
 عیان دیر سېنگه پنهان آشکارا  
 یرەتدینگ قدرتینگ بیرلە سمانی  
 هم ایجاد اولدی صنعینگدن بو دنیا  
 معلق دیر سېنینگ امرینگ له طارم  
 تۇقیز کرسی بیلن عرش مُعَلا  
 کریم قدرتینگگه ذره یۇق شک  
 مطیعینگ ییر یوزیده برچه اشیا  
 امیدیم کۆپ ابرور «لاتقنطوا» دن  
 اگر چندی که عاصی من ســــراپا  
 اۋزینگ اۆل، اۋزینگ آخر ابرورسن  
 اۋزینگ قادر، اۋزینگ حی توانا  
 مطیعینگ عالم ایچره انس و جاندير  
 اېگر سر قدرتینگگه پیر و برنا  
 قَدَر کلکی - له تاپگن نقش شک سیز  
 فلک سرلوحیگه «والشمس والضحی»  
 کواکب سیرى تاپگن نظم سېنندن  
 ینه انجــــم تاييب ترتیب و آرا  
 ازلدن صنع کلکی بېــــردى زینت  
 طبیعت بۆلمس اېردى بویله اصلا  
 قالیب من گَرِد عصیان ایچره، یارب  
 چیقیر یۇقسه قالور من زار و تنهــــا  
 یازوق دشتیده بېکس کیمسه لردېک

قالیب، باشیمده بار مینگلرچه سودا  
 ترحم آیلہ قوتقر چاه غم—دن  
 نېچونکیم مېنده یوقدیر تاب انگا  
 زهیر و عاجز و هم ناتوان من  
 یوزیم اوراقیدن بو دیر هویدا  
 فغان کیم اؤتدی غفلت بیرله عمریم  
 نېترمن روز محشرده، کریم  
 اؤزینگ بخشنده سن، شرمندہ قیلمه  
 که تا بؤلمه ی خجل مېن روز عقبـا  
 سېنگه محتاج اېرمیش برچه یارب،  
 اگر سایل اېرور یا اېرسه دارا  
 مُسلمدیر سېنگه تۇقسان تۇقیز اسم  
 مسمی دیر بولر اسماءالحسنی  
 رحیم و قادر و رحمان و جبار  
 عزیز و باسط و باری تعالی  
 صفاتینگ یازگه لی بو صفحه اوزره  
 قیلیمن عجز بیرله نامه انشاء  
 نې کلکیم یره تگن بو چکـامه  
 آریغ نامینگه بؤلمیشدیر مسـما  
 25 اسد، 1402- ییل، اندخوی

## غزللر

## دده جان

(آته‌لر کونی مناسبتی بیلن)

مهرینگیز قلییم ارا تا به ابد جا دده جان  
 یادینگیز دلگه تسلی و مـداوا دده جان  
 سیز بیلن اپردی محبت، سیز ایله اپردی وفا  
 قالمه دی مهر و محبت بوگون اصلا، دده جان  
 بو جلال و شرف و منزلت و جاه و مقام  
 سیز بیلن اپردی مېنگه برچه مهیا، دده جان  
 سیز طفیلی بو جهان مستندیده عرض وجود  
 آیلهدیم، یوقسه ابدیم دهرده قیدا دده جان  
 دفتریم بیتیده اؤز عکسینی تاپکن، سیز اوشل  
 گۆزل ابیات و سوچوک عالم معنا دده جان  
 کپتدینگیز بارسه و کپلمس سفریگه، مېن اېسه  
 قالمیشم اوشبو جهانده تک و تنها دده جان  
 بو جهان ایچره عزیز کیمسه نهایت کؤپدیر  
 کیشی بؤلمس آته و آنه دېک اصلا دده جان  
 یازه من آته و آنم صفتین نظم آیلب  
 تا که عمریم باریچه با خط زیبا دده جان  
 سوزلی نظمیم ایله قیغولی بیت و غزلیم  
 تانگ اېمس سالسه اولوس ایچره علا لا دده جان  
 بو چکامنی ادب بیرله فقط سیزگه اتب  
 ایله دیم اوشبو سبب دل بیله انشاء دده جان  
 2 قوس، 1399 - ییل، اندخوی

آته لر سۆزى، عقل نىنگ كۆزى

خلق ارا بار ابرور ايلگریدن اوشب—و مقال  
 هيچكىمه قالمس ايميش منصب ايله جاه و جلال  
 ينه بير يخشى مَثَل بار ايميش ابل ايچيده  
 « زاغ زاغ بيرله كېزر همده شغال بيرله شغال »  
 آته لر سۆزى ابرور، كيمسه كه او محنت ايلسه  
 تاپسه گر مال، ابرور « تاپگنى اوزيگه حلال »  
 ينه ضرب المَثَل خلق ارا شايع دى—  
 « عدل اگر يۇقسه حكومت—ده تاپر تېز زوال »  
 نېچه ييل اؤتسه، سېنگه يات، برادر بؤلـمـس  
 بو هم اولكن آته لر سۆزى ابرور، همده مَثـال  
 اؤز بيرىنگ قدرىگه بيت، توت قۇلىنى ممكن اېسه  
 اؤيرىليب تېگره سيدن، مهر بيلن كۇنگليـنى آل  
 جان فدا قىلسنگ اگر غير اېلىگه، سېن بونى بىل  
 اوزىنگگه دوست اېتىش باشقه نى دير امر محال  
 تون كېچه دېدى خرد پىرى مېنگه اورغولـب:  
 علم كسب اېتسه كيشى تاپغوسى البته كـمال  
 4 جوزا، 1400 - ييل، اندخوى

### عيد كېلمە سىن!

بارىب آيتىنگ عزىزلر، كېلمە سىن عىد  
 اوزىلگن دىر وطنىدىن برچە آمىد  
 قوچالمىس بو ھىيتدە بىر - بىرىنى  
 اولوس، يۇق بو ھىيتدە دىد وادىد  
 خزان نىنگ صرصرى لە سۇلدى گلشن  
 بوكىلدى سىرو قدى، تالە بىد  
 زمان نىنگ ظلمى آشدى، چرخ نىنگ ھم  
 جفاسى اېلگە تاپدى انچە تشدىد  
 دىدىم ظالم فلککە طعن بىرلە:  
 نېگە اېتگونگ بشرى مونچە تھدىد  
 دىدى: باردىر ضمىرىمىدە شو عادت  
 حقىنگ يۇق بو صفت اېتمککە تنقىد؟  
 دىدىم: بىر کون كۇررسن، خلق زۇرىن  
 بېچر شىوہ نگدە بۇلسە قنچە تعقىد  
 بو ملت نىنگ کوچى، تاغدىن دىر يوكسک  
 مونگە سېن ایلە مە بىر ذرە تردىد  
 قېن اىام اۋتگەى اې وطنىداش  
 توکل اېت اۋزىگە ایلە توحىد  
 تىلر مەن درگھىنگدن عجز بىرلە  
 خدايا، بو اولوسنى قىلمە نومید  
 25 سرطان، 1400 - يىل، اندخوى

## آلتین خاک

میهنیم، بۇل ھەر زمان تورلی بلالردن اوزاق  
 خلقینگ اولسین غم بیلہ جور و جفالردن اوزاق  
 پارلہ سین بختینگ کؤکی اوزره سعادت کوکی  
 بۇلمہ سین کؤنگلینگ اویبی نور و ضیاء لردن اوزاق  
 اسره سین تنگریم پناھیده سېنینگ یاو مکیریدن  
 ایسترم، بۇل دایما سېن بی حیا لردن اوزاق  
 سېن آریغ مسکن، مصفا کشور، آلتین خاک سن  
 اوشبو باعث اۇلمہ سین جسمینگ صفالردن اوزاق  
 کویله رم مدحینگنی چونکہ، لایق توصیف سن  
 بۇلمہ سین خامم، صفاتینگگہ ثنالردن اوزاق  
 ایستہ گھی سرسبز یازینگنی وکیلی، بۇلمہ سین  
 کؤکلمینگ هم تا ابد مشکین صبالردن اوزاق  
 31 سرطان، 1400 - بیبل، اندخوی

## اولکه تقدیری

تقدیرینگ اپکن ازلدن، ای یورت سؤکل  
 آچیلمه دی طالعینگ سېنی هیچ محل  
 قدرت اېلی سېنگه نې جفـالـر اېتدی  
 کوچ اهلیده بؤلـمهـدی نېته ی ذره عـمـل  
 نې کویدی سېنگه یوروپ و نې شرق، نې غرب  
 نې یاندی سېنینگ غمینگده «پیمان ملل»  
 «سازمان ملل» دېب اونى کیم آیتگـن لر  
 «منشوری» غلط اونینگ، ینه اؤزی دَغـل  
 بې علت اېمس اولوس اگر غم چـبـکـسه  
 بو نکته ایچیده بار ابرور قنـچـه عـلـل  
 پیشانه اېکـن مـی شـؤر یا بخت قـرا ؟  
 یازیلگن اېکن میکـن قـرا روز ازل !  
 بو اولکه معماسی جهـان خـلقـی ارا  
 مانند حکایه بؤلـمـدی یا «تاپتی متل»  
 بیرلشمسه اېل، بو اولکـه آرام اؤلـمـس  
 بار دیر اولوس آره سـمـیده بو نوع مـثـل  
 ظالم بیله بؤلـمه هـم نظر، ای یورتداش  
 قیل چاره سی بؤلـسه او بیلن «کؤچه بـدـل»  
 4 اسد، 1400 - ییل، اندخوی

### کیمده گناه ؟

مینگلب انسان، وطن ایچره اۇلر، کیمده گناه؟  
 خلق نینگ خانه سی ویرانه بۇلر، کیمده گناه؟  
 اۇز جگر گوشه سی فرزندى غم و حسرتیدن  
 آنه لر بغرى بوتون قانگه تۇلر کیمده گناه  
 نې اوچون تینچ اېمس خـلق، ینه یورت آباد ؟  
 نظم و ترتیب وطنده بۇزولر کیمده گناه  
 اولکه فرزندى چېکر رنج، پریشان بو اولوس !  
 یاو، عکسینچه می و باده سۇنر کیمده گناه  
 دهر آشوبى فراغت اویینی بوزدى، دریغ  
 بيلمه دیم خلق نېچوک کون کېچیرر کیمده گناه  
 حیف یوز حیف وطن اهلى بیلیم بیلیمسـدن  
 قصد اېتیب بیر- بیرگه تیغ چېکر کیمده گناه  
 کۇلگی بۇلدېک اېل ارا بیز، کۇتریب اربت آت  
 تا قچان حالتیمیز بویله اۇتر کیمده گناه  
 اتفاق اېتمه سنگیز خلق، غنیم خدعه بیلیم  
 آیره لیق طرحینی سیزلرگه توزر کیمده گناه  
 بو توبن حالیمیزه تئگری اۇزینگ رحم آیلـه  
 یۇقسه بو وضع ایله خلق تۇزر کیمده گناه  
 ای وکیلى، تون و کون آیله دعا حافظ دېک  
 دېمه گیل کیمسه اېشیتمس، اېشیتر کیمده گناه  
 6 سرطان، 1400 - ییل، اندخوی

حضرت امیرعلیشېرنوایی غزلی استقبالیگه:

### اؤخشه مس

وه نې حیرتدیر بو دم آولگیلرگه اؤخشه مس  
 اسرو حیران من، یشم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 بو وطن ایچره آز ابردیمو اولوس نینگ محنتی  
 اوستیگه بو غصه هم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 بار ابدی سېنده توکنمس درد و چېکسیز اضطراب  
 ای کؤنگیل، وه اوشبو غم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 نې قالیبدیر اېل ارا مهر و نې قالگن اعتقاد  
 بیلمه دیم نې تور اُمم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 نې روش قالگن جهانده، نی طریق و نې سلوک  
 مینگ تأسف کیم حرم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 ابرکینیب اېلگیمده خامم شوخ اؤینردی مدام  
 بو نې باعث دیر؟ رقم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 صبح چاغی، خانقاه ایچره خرد پیری دیدی:  
 ای وکیلی، هه ! بو دم اولگیلرگه اؤخشه مس  
 27 اسد، 1400 - ییل، مزارشریف

## یلدا کپچه‌سی

مقصد یۈلیده‌ی اوزاق یلدا کپچه‌سی  
 ایستک کوییده‌ی بیراق یلدا کپچه‌سی  
 گرچند ابرور سیه مبینگ بختیمده‌ی  
 اما، بېر اشتیاق یلدا کپچه‌سی  
 بو کپچه ده ایله نگیز محبتدن سۈز  
 آرتیقچه سخن یاساق یلدا کپچه‌سی  
 تېگمگ مېنگه بو کپچه قۈیینگ حالیمگه  
 قیلیمگ تنی بیر مزاق یلدا کپچه‌سی  
 عشق اهلېگه، با خـرد مربی ینگلیغ  
 بېرگه‌ی بو سوچوک سباق یلدا کپچه‌سی  
 سالنه کېلر قېدم باسیب کویینگگه  
 گر آیله سنگ اوڭپلاق یلدا کپچه‌سی  
 آشفته ابرور کۈنگیل قـرا زلفینگدن  
 یاریت اونى ابرته راق یلدا کپچه‌سی  
 هر تور ستمینگگه جان بیلن کۈنگن من  
 لیکن قیله کۈرمه طمطراق یلدا کپچه‌سی  
 ای زاهد خودنما تظـاهر آیلې  
 کۈپ اورمه بو تور پتاق یلدا کپچه‌سی  
 تون اۈلسه ابدی اوزون فقط ییل ینگلیغ  
 سالسم سۈزیگه قولاق یلدا کپچه‌سی  
 ناصح، بو کۈنگیلنى پند ایله کۈندیرمه  
 هر بیرته سی چون توزاق یلدا کپچه‌سی

دنیا ایلیدن بوگون دلیم سینگن دیـر  
توتمس بو سبب قداق یلدا کپچه‌سی  
بو دهر عروسی بهریدن کپچدیم من  
بهردیم اونگه یوز طلاق یلدا کپچه‌سی  
30 قوس، 1400 - ییل، اندخوی

سروده م گه الم مضمون و درد ابرمیش اونگه مطلع  
معانی سیگه ضم رنج و تعب ایباتیگه مقطع  
کنایاتیده آه پنهان، اشاراتیده سوز کتــمان  
عباراتیده مخفی غصه، معناسیگه تب مـرجع  
ابرور سیراب، معنی دبنگیزیدن برچه اییــاتی  
صنایع اونگه دیر مینا، بدایع اونگه دیر منـبع  
قصیدم سبکی دیر ویژه، رباعیم طرزی دیر مختص  
کؤنگیل نینگ دردی بیرله نظم تاپگن مصرع به مصرع  
تاپر زینت، سوچوک الفاظ بیرله، شعرلر اولنـوع،  
که نیسان بیرله یشنر یبر اوزه هر گلشــن و مزرع  
نېچه کون عافیت ایسترسنگیز گر دهر باغیــده  
توزینگ بیرلیک بساطین خلق ایچره آيله نگیز مجمع  
18 دلو، 1400 - بیل، اندخوی

## آنه تیلی

بو کۈنگیل کۈکیده خورشید منور تیلیمیز  
 تورموشیم باغیده چون لاله احمر تیلیمیز  
 تیلیمیز: کیم لیگیمیز، اۋتمیشیمیز، شانیمیز  
 دېسه بۈلگی بو سبب بونگه بابالر تیلیمیز  
 تیلیمیز آنه مباحاتی بیلن یوغریلگن  
 شو سبب، عظمتی کۈک بیرله برابر تیلیمیز  
 بو بهاسیز صدف و مانند سیز لوءلوء نی  
 دېسه ارزیر سوچوک اینجو سره گوهر تیلیمیز  
 فخری آسمانگه برابر، باشی افلاککه تېنگ  
 چرخ نینگ تارکی اوزره ابرور افسر تیلیمیز  
 بار دیر اوشبو عباره اېل ارا تیل حقیده  
 فارسی بۈلسه چوچوک، تورکچه شکر تیلیمیز  
 بو گۈزل تیلده یوریتگن سخن، ارباب کمال  
 شو سبب دېرلر آنی زینت دفتر تیلیمیز  
 سۈزله اۋز آنه تیلینگ بیرله وکیلی قووانیب  
 چونکه دیر سۈز اوزیگی کۈزیگه زیور تیلیمیز  
 3 حوت، 1400 - ییل، کابل

امیر الکلام علی شېر نوایی غزلیگه نظیره:

### تامه دور

قلمیمن اېل - اولوس مدحیده مرجان تامه دور  
 وطنیم وصفیده، سۆز چون دُر غلطان تامه دور  
 خلق دردی و وطن حسرتیدن تینمسدن  
 غزلیم هر بیریدن غصه فراوان تامه دور  
 سخنیم، خلق حیاتی بيله یوغریلگن اوچون  
 اونینگ هر مصرعیدن تویغو چو مرجان تامه دور  
 نچه کون عمرده مېن هر نه که نظم اېتمیش مېن  
 بیت بیتیدن آنی اینجو فراوان تامه دور  
 تهی اېرمس اثریم مایه سی رب لطفیدن  
 سخنیمدن شو سبب مهر کماکان تامه دور  
 سهل اېرمس یره تیش قلب سۆزین صفحه اوزه  
 دېمه بو سۆزنی کؤنگیلدن بری آسان تامه دور  
 شعر ده هر کیشی نینگ اؤزیگه تېنگ شیوه سی بار  
 هر اېلیکدن، دېمه سۆز اینجوسی همسان تامه دور  
 بسکه مفتون اېتیبان قۆیدی نوایی غزلی  
 مېنی، شو باعثی خامم تیلیدن شان تامه دور  
 چو وکیلی سخنیم بسکه چوچوک دیر، شو سبب  
 چامه اؤرنیگه بوگون، بال چو باران تامه دور  
 19 حوت، 1400 - ییل، اندخوی

قوییده گی شعر، سعید مامور فیسبوک صحیفه سیدن آلینیب، پارسچه تیلیلدن  
اؤزبک تیلیگه اؤگیریلدی:

عجب دنیا....

عجب دنیا بو دنیا  
بیراو بیچاره و یالغیز  
بیراو صحرا ده دیر چنقاق  
بیراو بی درد - بی پروا  
عجب دنیا بو دنیا  
بیراو تۆر ایچره بالیق دېک  
بیراو پول سیز، بیراو پول مست  
بیراو قۇل سیز، ایاقسیز دیر.  
عجب دنیا بو دنیا  
بیراو نینگ لبلری خندان  
بیراو نینگ کۆزلری گریان  
بیراو نینگ جسمی دیر لرزان.  
عجب دنیا بو دنیا  
بیراو دیر باؤفا، اما  
بیراو دیر رحمسیز قاتل  
بیراو دیدارگه مشتاق  
عجب دنیا بو دنیا  
بیراو دیر،  
آدمی لیکن بیراق و هم  
بیراو دیر سرخوش و اوسروک  
بیراو دیر تنگریدن غافل

عجب دنیا بو دنیا.  
 بيراو زندانگه دير محصور  
 بيراو اعمالیدن نادم  
 بيراو نینگ كۈنگلى دير جۇشقين  
 عجب دنیا بو دنیا  
 بيراو بيزار فرزند دن  
 بيراو فرزند نینگ تيرناغيگه دير زار،  
 بيراو اولاد اوچون بيمار  
 عجب دنیا بو دنیا.  
 بيراو اۋلگوسى اۋسمسدىن  
 بيراو اۋلگوسى آچليكدن  
 بيراو اۋلگوسى تورموشدىن  
 عجب دنیا بو دنیا  
 بيراو سېوگيده ديوانه  
 بيراو اېل ايچره افسانه  
 بيراو بې كوى و بى خانه  
 عجب دنیا بو دنیا  
 بيراو بې دين و ايمان سيز  
 بيراو شيطانگه دير نوكر  
 يورر آزار كېنىدىن  
 عجب دنیا بو دنیا  
 8حمل، 1401 - يىل، اندخوى

## دردسيز ليكلر

عالم و عالم ايليدن بار كۈنگليم ايچره درد  
 نې عجب كيم بو المدين چېكمه ديم بير آه سرد  
 دهر آشوبى بيلن قديم نهالى سولمه دى  
 ليك بۇلديم اۋز ييريم نينگ ابلگيدن كۈپ رنگ زرد  
 نفع ييتكوزديم كوچيم ييتگونچه دوران اهليگه  
 اخ هرگز كۈرمه ديم آدم ايلیده بيرته مرد  
 كيپريگيم بيرله سوپوردیم بو چمن كاشانه سين  
 توشمه سين سيماسيگه دېب چرخدن بير ذره گرد  
 دردسيز ايلدن گله يۇق، چونكه اونده درد يۇق  
 دردسيزليك كۈرسه تور ليكن كۈرينگ بو اهل درد  
 گرچه اچيق دير سۈزيم مضمونى اشعاريمده، سېن  
 خواه قبول ايتگيل كلاميم خواه ايله آنى رد  
 مېنگه موندن يۇق يمان كونكيم اهل اۋلسه ناتوان  
 بۇلسه گر ويران وطن مېنگه آغير بو رويكرد  
 عافيت بار دير توافقه رعايت ايتسنگيز  
 بيرگه ليكده خير بار دير، بۇلمه نگيز سيز فرد فرد  
 گر هدف سرمنزليگه بات ييتگه يمن دېسنگ  
 چون وكيلى اوشبو يۇل قطعيده بۇلگيل رهنورد  
 8 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

رحمتلی / استاد محمد / امین متین نی ساغینیب:

### تاپمه دیم

عید ده باردیم «متین» نی تاپمه دیم  
 بی بها در ثمین نی تاپمه دیم  
 سؤزی طارم تاقی بیرله سویله گن  
 شاعر شور آفرین نی تاپمه دیم  
 شاعر شیرین کلام و نکته سنج  
 دانشی مرد مهین نی تاپمه دیم  
 شعر دنیا سیده اولکن راهبر  
 بو کیشیدک راهبین نی تاپمه دیم  
 لفظیدن تامگه یدی شهد و هم نبات  
 هر سؤزی چون انگبین نی تاپمه دیم  
 دهر غوغاسی ایله خم بؤلمه گن  
 قامتی بالا برین نی تاپمه دیم  
 بو سخن استادی ینگلیغ نکته یاب  
 نکته سنج و نکته بین نی تاپمه دیم  
 دهر بویی نی بسی کزدیم ولی  
 اندخوی دېک سرزمین نی تاپمه دیم  
 19 سرطان، 1401 - ییل، اندخوی،  
 قربان هییتی نینگ ایکنچی کونی

## اۋزینگدن قالمه

اېل ايچره متل بار: اۋزینگدن قالمه  
 سېن اگر خوار اگر زار اۋزینگدن قالمه  
 سړينگنى دلينگده اسره يو اوندى سۋنگ  
 اي صاحب اسرار اۋزینگدن قالمه  
 افلاک عللاسى ايله بو جسمينگ  
 هر دم اېرور افگار اۋزینگدن قالمه  
 غير حيله‌سى و زمانه دۋر و بریدن  
 کۋرسنگ اگر آزار اۋزینگدن قالمه  
 توز حرمتينى بيلمه گن انسانلردن  
 وجدان اېته دېر عار، اۋزینگدن قالمه  
 اېل مكرى، فلک ظلمى، عدو خدعه‌سينى  
 قنده ى قيله‌ى اظهار اۋزینگدن قالمه  
 يوز شکر و کيلي سخنينگ خلق ايچره  
 چون تاپدى خريدار، اۋزینگدن قالمه  
 20 اسد، 1401 - ييل، اندخوى

## دبیه‌ی

خلقیم بو وطنده قیسی دردینگنی دبیه‌ی؟  
 چپککن غم و درد و رنگ زردینگنی دبیه‌ی  
 دوران ستمی و چرخ‌نینگ اېمکاکیدن  
 تانگ چاغی خداگه آه سردینگنی دبیه‌ی  
 عالم اېلی برچه، سېندن آسوده اېمس  
 اې چرخ نهچه بو کارکردینگنی دبیه‌ی  
 نې قاعده بار سېنده و نې راه و روش  
 کیملرگه باریب بو رهنوردینگنی دبیه‌ی  
 یورتداش غزللرینگ جهان ارا ترقلدی  
 قوۋی ایندی سېنی بیرارته فردینگنی دبیه‌ی  
 20 میزان، 1401 - ییل، اندخوی

## آته جان

«بیلە من هیچ قیتیب کیلمە یسیز ایندی»

مېن تامانگه نظر قیلە یسیز ایندی

احوالیم، نې لیگین بیلە یسیز ایندی

«آته جان آته جان، جان آته جانیم»

تیریکلیک چاغینگیز، نې دوران اېکن

مېنگە بار پیتینگیز شوکت - شان اېکن

جهان ویرانه سی چون بوستان اېکن

آته جان آته جان، جان آته جانیم

یخشی اېسیمده دیر، میده لیک چاغیم

اؤنیب اؤسگن جاییم - مسکنیم باغیم

سېزنیده کییم بۇلر ای ارقه تاغیم

آته جان آته جان، جان آته جانیم

چېکسیز مھرینگیزدن بۇلدییم برکمال

حیاتده اؤسیشگه تاپدییم مېن مجال

اېل ایچره شأنینگیز تاپمه سین زوال

آته جان آته جان، جان آته جانیم

دنیا جنت اېکن سیز بیلن دده م

معترف بۇلیب مېن، ایچه من قسم

اېرکن اوشبو عالم سیز بیلن کؤرکم

آته جان آته جان، جان آته جانیم

سیزدن کبیین بالکل قالگن من یلغوز

بیچاره - ناتوان کېچه هم کوندوز

چېکرمن کؤنگیلدن آه جگر سؤز

آته جان آته جان، جان آته جانیم

سیزدن کبیین دنیا، نې لیگین بیلدیم  
آچون عذاییدن انچه اېزیدیم  
اولغه یگونچه دؤمتیب قنچه بیقیدیم

آته جان آته جان، جان آته جانیم

سیز بیلن آنم ده ی کیشی یار اؤلمس  
عالمده سیزلرده ی غمگسار اؤلمس  
آته لی آنه لی اؤغیل خوار اؤلمس

آته جان آته جان، جان آته جانیم

خدا حقى اوچون توشیمگه کیرینگ  
قاشیمده بیر لحظه کلبب اؤلتیرینگ  
احوالینگ نېچوک دېب بیر قتله سؤرینگ

آته جان آته جان، جان آته جانیم

دنیا سیز سیز قتیق جانیمگه تېککن  
فلک غم نهالین کؤنگلیمگه اېککن  
طالع مونگ لباسین تنیمگه تیککن

آته جان آته جان، جان آته جانیم

نې قیلە ی قَدَرگه چاره م یۇق بوگون  
تقدیریم ازلدن ابرکن واژگون  
اسمینگیز هر دایم شعریمگه مضمون

آته جان آته جان، جان آته جانیم

سیزلر گه آته جان، همده آنه جان  
بهرسین اولوغ تېنگری جنتدن مکان  
شاد اؤلسین روحینگیز، ایکی قدردان

آته جان آته جان ، جان آته جانیم  
اندخوی، 1402- ییل 18 حمل

## ياشېرون گوهر

جانېم وطنېم فرح فزا انخوېم  
 دل باغېده ياسمن كې خوشبوېم  
 عالم ارا بارليگېنگ بويوك عزت دېر  
 سېن بېرله اېرور بو عزت و اېروېم  
 كوركم يشه گيل كۈنگيل چمنزارېده  
 اې تازه نهال و سمن خود روېم  
 بۇساغه نگ اېرور مېنگه مقدس درگاه  
 اې سجده گھېم، رواقېم و مشكويېم  
 پروانه صفت يانر كۈنگيل مھرينگده  
 يانمھى نېتسېن كويېنگده اې مھروېم  
 دل خازنى ايچره ياشېرون گوهرسن  
 پنهان بو صدف ارا سوچوك اينجوېم  
 آرام اېسنگ، كۈنگيل تاپر آرام هم  
 شوكونده اېرور بو جسم و جان هم سويېم  
 كۈنگلېم ورقېده زر بېلن يازېلگن  
 دېر، منگو آتېنگ مېنېنگ گۈزل انخوېم  
 25 حمل، 1402 - بېل، اندخوى

## گمراه خلق

تارته‌دیر دنیا عذابین تا ابد گمراه خلق  
 کؤرمگه‌ی دهر ایچره آسایشنی نا آگاه خلق  
 مقصده ییتمیش جهان ابناسی علم و فن ایله  
 ییتمگه‌ی مقصدگه هرگز بی هدف بی راه خلق  
 کؤرمه گی دپسنگ ضرر، قازمه اولوس آلدیگه چاه  
 قازیلر سېنگه، اگر قازسنگ بیراوگه چاه خلق  
 یورت آباد اولغوسی، عادل گر ابرسه پادشاه  
 آری یشنر اؤز دیاریده به سان شاه، خلق  
 خلقلرنینگ بد دعاسیدن حذر ایت ای رفیق  
 چونکه ایلر واژگون دنیانی چیکسه آه خلق  
 26 حمل، 1402 - ییل، اندخوی

## آته جان

« یانینگده آته نگ بۇلسه دیداری غنیمت دیر »  
 حکمتلی سۆزی بیرله گفتاری غنیمت دیر  
 بارینی غنیمت بیل، هم خدمتیگه اپنتیل  
 او سیز بو جهان مشکل، چون باری غنیمت دیر  
 هر قنچه که رنجیتسه کۈنگلینگگه مالال آلمه  
 قتیق سۆزی دیر چون دُر، آزاری غنیمت دیر  
 دردینگگه سۆزی درمان، هر نکته سی چون مرجان  
 سۆزیده گهر پنهان، گفتاری غنیمت دیر  
 تنبیه گر ایتگنده، عمرینگده ابرور خیرینگ  
 آته نگی سېنگه اچیق اظهاری غنیمت دیر  
 ناخوش سخنی بیرله، گاهی یوراکینگ تیلسه  
 طعنینگ گه گر اینتیلسه، اطواری غنیمت دیر  
 آته نگ بیلله دنیانینگ بوستانی ابرور کۈرکم  
 آنه نگ بیلله تورموش نینگ گلزاری غنیمت دیر  
 آنه- آنه اوصافین بیر عمر اگر یازسنگ  
 یازگن بو سروده نگی تکراری غنیمت دیر  
 بیچاره وکیلی نینگ، کهلگوسی نسللرگه  
 دل قانی بیلن یازگن اشعاری غنیمت دیر  
 19 ثور، 1402 - ییل، اندخوی

### اۋغلیم

تاپرمن دېسنگ عالمده اۋزینگگه آبرو اۋغلیم  
 یمانلر بیرلە زنهار ایله مه سېن گفتگو اۋغلیم  
 ئمر بېرگى نهال آرزونگ بو دهر باغیده  
 پیترسن مقصده، گر بۇلسه سېنده آرزو اۋغلیم  
 کوررسن یخشیلیغ عالمده، کورمس سن یمانلیغنی  
 اۋزینگده ی یخشیلرنی ایله سنگ گر جستجو اۋغلیم  
 علاجی بۇلسه عمرینگده اولوسگه نفع ییتکوریل  
 نېچونکیم اوشبو یۇلدە سېنگه دیر سرمایه بو اۋغلیم  
 اوشنداق کیم مېن اۋلدیم صادق اۋغلان آنه یورتیمگه  
 سینم زنهار بۇلگیل آنه تۇپراققه نکو اۋغلیم  
 ایکی یوز بۇلمه عالم ایچره تاکه عم باقی دیر  
 چېچک ینگلیغ اولوس یانیده بۇلگیل پُشت و رو اۋغلیم  
 بارینگگه شکر آیلې چون وکیلې اونگه بۇل قانع  
 نې کیم پیشانده گر اېرسه ایله شونگه خو اۋغلیم  
 3 سرطان، 1402 - ییل، اندخوی

### قربان بیره می

عید قربان کهلدی جانا سېنگه جان قربان قيلهی  
 کهلسنگ اوشبو کونده سېنگه، ساوغه اوشبو جان قيلهی  
 آيله گندیم عهد، جانیمنی یؤلینگده ايله سم  
 صرف، کهل کیم مېن بوگون تجدید او پیمان قيلهی  
 وقف اېتسم کوییده جان و کؤنگیلنی تانگ اېمس  
 اوشبو یولده جان بهریب دهر اهلینی حیران قيلهی  
 تبغ سیز، کیرپیک ايله مېن خسته نی اېتدینگ هلاک  
 اؤلسم آیت ظلمینگنی قیسی تیل بیله اذعان قيلهی  
 تهره اېتسه چرخ ار عشق آشیانین ناگهان  
 مهر انواری ايله بیر دمدنه نور افشان قيلهی  
 آشکارا ايله سه جور و جفالر رحم سیز  
 آیتینگیز نې نوع آنی دل ارا پنهان قيلهی  
 نې جفا لر کؤردی بیچاره وکیلی چرخدن  
 وقتی کهلدی دل سؤزینی ثبت بو دیوان قيلهی  
 8 سرطان، 1402 - ییل، اندخوی

## آنم

عالم ارا مقامی بویوک سروریم آنم  
 هم مؤنسیم جهانده اولوغ رهبریم آنم  
 تاپدیم کمال مهرلی دامانینگیزده مهن  
 ای سیز محبت ابلچیزی تاج سریم آنم  
 سیز بارلیگیمن جهانده ینه بایلیگیمن مبینگ  
 قیمتلی زمرّد و ینه سیم و زریمن آنم  
 یوغریلگن آتینگیز بیلّه ایجادیاتیم و  
 آریغ صفاتینگیز شرفِ دفتریم آنم  
 کؤرکم یشم سیز ایله، شاد بو حیات  
 عمریم بهاری جنت خوش منظریم آنم  
 کیم بؤلگوسی اتا بو جهان ایچره کیم انا ؟  
 بیر جانکویِر دده م دیر و غم پروریم آنم  
 آیتگن کلامینگیزنی بوتون حرف - حرفیگه  
 بار دیر همیشه مینگ جان ایله باوریم آنم  
 زرحل بیلن چپکیلسه رقم ابزگو وصفینگیز  
 بالله تاپر چپرای بوتون دفتریم آنم  
 22 سرطان، 1402 - ییل، اندخوی

## آنه تیلیم

آنه تیلیم، آنه جانیم تیلی بو  
 آته - بابام، قدردانیم تیلی بو  
 اوشبو تیلده قرداشریم سویله گن  
 اؤزبیک تیلی، خاندانیم تیلی بو  
 بالدن چوچوک، قنده لاتدن شیرین بو  
 یاغلیغ نان و هم شیرمانیم تیلی بو  
 آنه سوتی بیلن جانیمگه سینگن  
 آنه جانده ی مهربانیم تیلی بو  
 خوارزمی نینگ، هم لطفی نینگ کلامی  
 نوایی ده ی سخندانیم تیلی بو  
 «خمس» ینگلیغ منگو اثر بو تیلده  
 یره تیلگن بېش دستانیم تیلی بو  
 یوگناگی نینگ تیلی دېرلر بو تیلنی  
 هم «حقایق» هم دېوانیم تیلی بو  
 صاحبقران لفظی اېرور، بابر کلامی  
 دیر، آتیلا قهرمانیم تیلی بو  
 عکس تاپگندیر «اورخون» یازووی مونده  
 اونوتیلیمس بیلکه خانیم تیلی بو  
 «ربغوزی»، «خاص حاجب» دن دیر بو نشان  
 قاموسلر ده «اوغوز» خانیم تیلی بو  
 ارگو تیلی، یفتل تیلی هم قرلوق  
 مساگیت لر هم قۇشخانیم تیلی بو  
 یېتیب کېلگن «بومین» خاندن بیزگچه

ایلامی و خان - خاقانیم تیلی بو  
 «نوا» چېککن اوشبو تیلده نوالر  
 «نزیهی» دېک نکته دانیم تیلی بو  
 بلخ اېلاتی سۆز یوریتگن بو تیلده  
 گۆزل سرپل، جوزجانیم تیلی بو  
 انخوی اېلی ینه قرمقول خلقی  
 خان چارباغ و هم قۇرغانیم تیلی بو  
 23 سرطان، 1402 - ییل، اندخوی

## گۆزل کشور

یورتیم، گۆزل دیار و حسین کشوریم مېنینگ  
 خورشید پر فروغ مە انوریم مېنینگ  
 دیر سېن وقار مېنگه ینه مایه غرور  
 خلقیم شکوهی باش اوزه تاج سریم مېنینگ!  
 اېرکینگ اوچون بو جاننی فدا ایله سم نې تانگ  
 بار دیر بو سۆزیمه دل ایله باوریم مېنینگ  
 اوچماق کبره ک اېمس چمنینگ بۆلسه خوشگوار  
 سرسبز یشنه گیل دیار گۆزل منظریم مېنینگ  
 سېن دولتیم، خزینه م و هم بایلیگیم اؤزینگ  
 قیمت بها صدف ایچیده تینیق گوهریم مېنینگ  
 اېرکین یشه عزیز مېنینگ آنه مسکنیم  
 بۆلسین نثار وصفینگکه شعر تریم مېنینگ  
 یلغوز اېمس بو غزل سېنگه پیشکش  
 بلکه ابرور ساوغه بوتون دفتریم مېنینگ  
 اندخوی، 12 اسد، 1402-ییل

### آووتمه کۆپ

جلوه ایلب هر تمان، جانا نزاكت ساتمه كۆپ  
 شامگون زلفینگ ایپارین بو صفت بوتره تمه كۆپ  
 گاه استغنا ساتیب، گه كۆركوزیب تورلی جفا  
 بو فسونلرگه خدا حقی مېنى اوچره تمه كۆپ  
 وامق و فرهاد اېمس عشق ایچره مېن ینگلیغ متین  
 هم مېنگه مجنون نى شیدالیکده سېن اوخستمه كۆپ  
 گه معنبر کاکلینگ زئاریگه ایلب اسیر  
 گه آووتماقغه دلیمنى كۆزلرینگ اوینتمه كۆپ  
 تېلبه رب عشقینگده اېل آغزیگه توشگن تېلبه من  
 موندن آرتیق اېل ارا رسوالیغیم ترقتمه كۆپ  
 قۇی یاتهی بېخود اولیب زلفینگ خیالینده كه تا  
 حشرگه تېگرو، ایپارینگ هیدی له اویغتمه كۆپ  
 قۇی مېنى اؤز حالیمه یا خود کویهی یاکه یانهی!  
 شونچه کویدینگ ایندی بس دېب كۆنگلیمنى آووتمه كۆپ  
 9 قوس، 1402 - ییل، اندخوی

## تلخ

کامیمنی ایله دی نېته بین روزگار تلخ  
 بیر بار قیلمه میش اونی هر باربار تلخ  
 پنهان ابدی کۈنگیلده غمیم، خلق طعنیدن  
 نیله ی سرشکیم ایله دی خود آشکار تلخ  
 سېن بیرله یورگنیم صنما اېزگو دۈر اېکن  
 اۋلدى حیات تلخ و بوگون اختیار تلخ  
 ایام اېردی شاد سېنینگ بارلیگینگ بیلن  
 عیشیمنی اېتدی طارم بې پایدار تلخ  
 دېدارینگ ایسته مې نه قیله ی هجر تونیده  
 قاشیمده بۈلمه سنگ مېنگه لیل و نهار تلخ  
 لعلینگ حیات باعئی، اېنگینگ حضور جان  
 دیر، یۇق اېسه بوگون بو می خوشگوار تلخ  
 نې صبر تنده قالگن و نې دلده اختیار  
 اچیق اېرور بو تاب و ینه بو قرار تلخ  
 کھل باتراغ و آغیر درد دن مېنی  
 قوتقر که یۇقسه مېنگه روزگار تلخ  
 26 قوس، 1402 - ییل، اندخوی

امیرعلیشیرنویای غزلیگه تضمین:

### کاش

« توزمه گی اپردی قضا بو جسم ویرانیمنی کاش  
 چونکه توزدی، سالمه غی اپردی انکه جانیمنی کاش »  
 دهرده، بۆلمیش کونیمدن مېنگه درد اۆلدی نصیب  
 یازمه گی اپردی قَدَر بو دردِ بې پایانیمنی کاش  
 هست و بودومنی فلک یوز آه تاراج ایله دی  
 آلمه غی اپردی قاشیمدن شوخ جانانیمنی کاش  
 آه کیم کۆز یاشلریم فاش ایتدی کۆنگلیم دردینی  
 بيلمسه اپردی خلاق ایچکی یانگانیمنی کاش  
 کۆرمسم اپردی بو غملر یانیده اېل دردینی  
 چېکسم اپردی کۆریب غم، بیت الحزانیمنی کاش  
 اېل اوچون بار اپردی کۆنگلیم ایچره یوزلب آرزو  
 بیلسه اپردی بیر کیشی حتی بو ارمانیمنی کاش  
 قیغولی اشعار و مونگلی سۆزلریم، سېزسه اېدی  
 متئیده بار آنچه کیم یوز درد پنهانیمنی کاش  
 نې قیامت کون که تارتر خلق اۆز نسلگه تبغ  
 گر نوایی کۆرسه اپردی بویله دورانیمنی کاش  
 آه بو حالتدن، کۆنگیل درد و دل قانی بیلن  
 اۆتگه اورسم قیغولی اشعار و دېوانیمنی کاش  
 گرچه یؤل بوتراق و مقصد منزلی دیر بس یېراق  
 یۆللله سه تېنگری بو یۆلگه اېسکی کروانیمنی کاش  
 9جدی، 1402 - ییل، اندخوی

## نادیده نادیده

نېته ی کیم بۇلدى سېوگیم خلق ارا پوشیده پوشیده  
 باقرمن شو سبب محبوبیمه دزدیده دزدیده  
 تون آقشام یاشیرون باردیم کویبگه، دیدیم: ای جانا!  
 بوسیپ کېلدیم ایشیکینگه قدم لرزیده لرزیده  
 دیدی: سېوگیده باردیر قنچه درد و محنت و تکلیف  
 دیدیم: بار آری محنت تېلبه لر بوینیده بوینیده  
 دیدی: وصل ایسته سنگ، بو یۇلده سېن وامقندن اۇل برتر  
 دیدیم: وامق هم اهرمس مېن صفت شوریده شوریده  
 دیدیم: بیر بوسه ببر، میگون دوداغینگدن زکاتیم دېب  
 دیدی هیچ کیمنی سېندېک کورمه دیم نادیده نادیده  
 24 حمل، 1403 - ییل، اندخوی

## باعث

مېنينگ شيداليغيمغه قامت موزون اېرور باعث  
 بوتون عاشق ليغيمغه لعل آتشگون اېرور باعث  
 جنون صحراسيده آواره بۇلديم تېلبه مجنون دېك  
 بو احواليمگه قاره بخت و هم گردون اېرور باعث  
 دليم ويران، كۇزيم گريان، اۇزيم دهر ايچره سرگردان  
 پريشان حالتيمگه بخت ناميمون اېرور باعث  
 بوتون غم بيرله يوغريلگن، يره تگن برچه ايجاديم  
 كۇنگيل دردى دير علت اونگه سېرمضمون اېرور باعث  
 وطن اېركيني اثباتلشگه اهل معرفت بيرله  
 بيليك اربابي، دانش اهلى، كلک تېرگون باعث  
 23 حمل، 1403 - ييل، اندخوى

## قدح

گرچه اۋسروک مېن بسی جانا ینه سېن بېر قدح  
 بېرگوچی بۇلسنگ دغى سۇن آتشین اۋتکیر قدح  
 دهر غوغاسیدن اچیق باده ایچگوم ایزمه ایز  
 تانگ اېمس اېتسه مېنى بدمست و هم دلگیر قدح  
 گهگهی وحدت میى دن جرعه یی نوش ایله سنگ  
 الله الله راحت جان و فرحزا دیر قدح  
 چاغیر ایچسنگ دانش اهلی و خردمند بیرله ایچ  
 یاکه بیر مهر و قۇلیدن بات بات قۇیدیر قدح  
 گر حقیقی باده سېقارماقچی بۇلسنگ، مغیچه  
 روح و جسمینگنی ریادن ایله گیل تطهیر قدح  
 خم تولا ناخوش عرقدن آنچه آنچه یخشیراق  
 دوست لر بزمیده راحت کویى بیرله بیر قدح  
 خلق بلواسی ایله بس تیره دیر کۇنگیل اویى  
 نېچه جرعه می اونی ایلر شو آن تنویر قدح  
 دوستلر بزمیده گر بۇلسنگ تۇلیق پیمانہ ایچ  
 ایله مه تأخیر بونده ی بزم ده، تۇلدیر قدح  
 ساقیا هرني تعلل ایله سنگ اېتگیل ولی  
 رز سویی بزمیده هرگز اېتمه گیل تأخیر قدح  
 24 حمل، 1403 - ییل، اندخوی

### اېتمه لی

وصلیگه یېتمک اوچون ترک تن و جان اېتمه لی  
جان و تن نینگ یانیده اۋزلیکنی قربان اېتمه لی  
دور منزل، سیر مشکل، یؤل بوتراق، جاده تنگ  
صعب اوشبو یؤلنی کوشش بیرله آسان اېتمه لی  
طی اېتیب منزل، جسارت بیرله مقصد قصدیگه  
محکم آدیم لر باسیب اېللرنی حیران اېتمه لی  
گر اراده نگ محکم اېرسه، ایله محکم راق اونی  
کېسکین عزمینگ بیرله مقصد ساری جولان اېتمه لی  
پرچه لندی صخره فرهاد عزمیدن، عزمینگ ایله  
کوهکن ینگلیغ سېن هم تاغلرنی تلقان اېتمه لی  
مرد بیرلن بؤل اگر اېر سن بو اوچ کون دۆرده  
بابه لردېک اېر آدم لر بیرله پیمان اېتمه لی  
پس شو اېرکن دهر آئینی، خالایق ایچره کیم  
نېچه کون شېوه نګنی سېن هم اېلگه همسان اېتمه لی  
12 اسد، 1403 - ییل، اندخوی

## اېتمه لی

ظلم کوشکین قیده بولسه محو و ویران اېتمه لی  
 فتنه اهلینی بوتون یپر بیرله یکسان اېتمه لی  
 ظلم حددن آشسه، بېداد اولسه خطیدن برون  
 قهرمانلردېک ستم قصرینی ویران اېتمه لی  
 اولکه نی آباد اهلنی شاد اېتمکلیک اوچون  
 یورت فرزندینی عاقل، هم بیلیمدان اېتمه لی  
 کېلگوسی اولادلر تنقیدینی چېکلش اوچون  
 معرفت نوری بیلن ملکینی درخشان اېتمه لی  
 آيله مک تسخیر دنیا نی بیلیک طرحی بیلن  
 معرفت کؤکیگه، دانش بیرله جولان اېتمه لی  
 آنت خور یاولرنی کېسکین عزم و قیزغین جزم ایله  
 روزگارین تېره، بغرین ته بته قان اېتمه لی  
 یار وصفیگه غزل یازدینگ وکیلی بی درک  
 ایندی ابرسه اهل سؤزین دفتر ده دستان اېتمه لی  
 12 اسد، 1403 - بیل، اندخوی

پوهنوال دوکتور سید محمد عالم لیب غزلی استقبالیگه:

### قیغولریم

«عمرلر دیر کیم یشرمن یاشیریپ تویغو لریم»

آشکارا اؤلمه سین دېب تا غم و قیغو لریم  
 قنچه لب دؤر اېمکاکین کؤنگلیمده حفظ ایلب نهان  
 بیلمه سین دېب دهر اېلی دل ایچره بار آغو لریم  
 سېزمه سین دېب ناگهان، پوشیده دردیمنی اولوس  
 کؤرکه زورمېن، برچه گه بو ظاهری کولگو لریم  
 خلق نینگ میهن ارا چېککن عذاب و رنجینی  
 جان بیلن سېزدیم، کؤزیمدن اوچدی بو اویقو لریم  
 سؤلدى دوران صرصری بیرله یشیل بو بوستان  
 بې طراوت اؤلدى گلشن، باغ ارا شب بو لریم  
 چرخ هر نه ظلم بارین یوکلەسنگ هم، یوکلەویر  
 کؤترر یېلکم ینه سقلر اونى بازو — لریم  
 دردسيز اېل بیرله یۇقدیر، مېنده بیر داد و ستد  
 درد اېلی بیرله اېرور هر یېرده گفتگو لریم  
 مونگه یۇق شکیم که دوران اهلی دوران چرخیده ی  
 ایله نور، ایلندی شونده ی اوشبو کون همسو لریم  
 خلق چېککن درد ی، کؤرگن رنجی، یوتگن زهرینی  
 بیر کونی کؤک صفحه سیده عکس اېتر یازوو لریم  
 سؤز مقامینی کؤنگیلدن سېزمه گن هر کیمسه نینگ  
 ارزیمس ساچسم قدومیگه تینیق اینجو لریم  
 31 اسد، 1403 - ییل، اندخوی

## قار

روز یکشنبه وطن بویلب عجایب یاغدی قار  
 اوشبو کون قار کبییندن، یوزلب فلاح و خیر بار  
 بو ساووق کونلرده ایریم اویده نعمتله فزون  
 لیک ایریم اویده قشاق ابل فقط بیر نانگه زار  
 گر علاجی بولسه مستضعف ابللیگه ایله نگیز  
 یاردم، زیراکه تنگری دیر بویورگن بار بار  
 ای که سیز اهل نعم اوشبو ساووق ایامده  
 ایله منگ هرگز بارینگیزنی اولوسگه اختکار  
 بولسه دسترخوانینگیزده بیر بوتون نانی اگر  
 بېرسنگیز یرمینی محتاج ابلگه تاپگی سیز قرار  
 سیزده گر کبیمکه بولسه جامه، همسایه یلانگ  
 بو عملدن راضی اهرمس هیچگه پروردگار  
 ایتسنگیز خیرات محتاج و غریگه قیلگه سیز  
 ایتسنگیز پنهان ایتینگ، ایتمنگ سیز هرگز آشکار  
 ابل ارا بار دیر متل بیرگه بېرر یوز مینگ اوغان  
 اوشبو آلتین سوزگه دایم، ایله نگیز سیز اعتبار  
 غم بېمنگ قیش نینگ ساووق قاری و قتیق یېلیدن  
 کېلگوسی قیش آرتیدن البته فرحتلی بهار  
 قیش طفیلی بابه دهقان خرمنی آشسه نې خوش  
 اویله کیم یامغور سوویدن بولسه گلشن خوشگوار  
 قؤل کؤتاریب درگهیگه ایسترم بو اولکه ده  
 دایما بولسین عدالت هم امانلیک پایدار

گر اولوس آسوده میهن تینچ و ایمن بؤلسمه  
 بو حیات و بو جهان اهل وطنگه نې بکار  
 مېنگه افضل دیر وطن تۆپراغی برچه دهر دن  
 مېنگه آلتیندن بورون، زردن فزون بو شۆره زار  
 شۆره زاریم باریده اؤچماقنی نیلهی، نې قیلهی ؟  
 چونکه میهن بار، اېلیم بار و وکیل ( مېن ) بار  
 26 قوس، 1403 - ییلی  
 مزارشریف شهری

## غلط

خلق اوچون بۇلمسه شعر ايله انشاء غلط  
 سعی قیل و تۇغری یاز بۇلمه سین املاء غلط  
 گرچه ضروری ابرور شعر ده تشبیه و مدح  
 متنبه گر بۇلمسه تویغو، سراپا غلط  
 شعرده وزن و ینه قافیہ دیر لازمی  
 سوژه سیز اشعارنی دیدیلر اما غلط  
 شعر یرانگوچی سن، اېلک دل حرفینی یاز  
 گر بو صفت سېنده یۇق، دعوی بی جا غلط  
 فرد یره تگونگ اگر، قطعہ و یا مثنوی  
 دۆرگه توز کېلمسه برچه سی گویا غلط  
 اېل اره مطلوب دیر شعر ده بۇلمسه پیام  
 یۇقسه کلامینگ نېچه بۇلمسه دل آرا غلط  
 شعرده هر بیت نی جاییده ایشلتمه سنگ  
 اهل خرد دېرانی شیوه سی حتی غلط  
 26 قوس، 1403 - ییلی، مزارشریف

حضرت امیرعلیشېرنوایی غزلیگه تضمین:

### رسم دلبری

« سوده یوزونگ مو عکسی یا چشمه ارا پری مو دور  
چشمه مه‌ر ایچینده یا لمعه مشتری مو دور »  
مهر کؤکیده پارله گن زهره می یا که مشتری  
یا مه تابناک نینگ اوچقونی، اخگری مو دور  
حور دېسم می یا پری، سیم تن و سېمبری  
لیک نگاهي سرسری، تیره سی قشقری مو دور  
قامتی چون سرو روان، صدقه انکه بو جسم و جان  
کؤنگیلده دیر مهری نهان، اول بُت آذری مو دور  
هجریده اون چپکه‌ی نېچه، قان یوتیب مېن هر کېچه  
کوییب یانه‌ی حشر گچه، بو رسم دلبری مو دور  
وصفینی ایله گن چاغیم، انا تیلیمگه، توشمه‌گی  
لسانی پهلوی مو یا، شیوه سی یا دری مو دور  
مسکنی بلخ اېرور مو یا مرو، بلادی یا خَلج  
دیاری دیر مو انخوی، زادگهی هری مو دور  
صید اېتیشگه دل قوشین، تبگه احتیاج اېمس  
قتل اېتیشگه ماهر اول، کیپرگی خنجری مو دور  
یانیمه گیل دېسم، گولوپ، حیا ایله دیدی منگه:  
دېمه بو گؤزلریم گوروپ، باغیشی زرگری مو دور  
مقدمی دیده اوستینه، ناز ایله کېلسه کوییمه  
دېسه وکیلی اریزگی، آفت خاوری مو دور  
6جادی، 1403 - ییل، اندخوی

«تاریخ اندخوی» اثریم جاری ییل، دلو 6 - ده بیر قطار فرهنگیلر و بیلیم اربابلری اشتراکیده اندخوی «سلطان اوغلی» ناملی توی سالونیده بیر تقدیمات مراسمی اوتکزیشی بیلن، «تاریخ اندخوی» کتاب شیفته لریگه ترقه تیلدی. دهمک بیر قطار کیشیلر گویا اولرنینگ شخصی ایستکلری کتابده کیریتلمه گن دېگن بهانه سی بیلن، مجازی صفحه لرده ناتوغری تنقیدی موضوعلرنی ترقیدیلر. قوییده گی غزل انه شو کیشیلرگه خطاباً یازیلگن منظومه دیر:

### بیلور

غرض اهلی اثریمنی فقط افسانه بیلور  
ولی دانش ابلی آنی دُر یکدانه بیلور  
باوریم اؤلدی یقین بونگه اساساً که اونینگ  
اؤقیسه متینی هر خویش ایله بیگانه بیلور  
اثریم کؤکسیده ابل تاریخی جا آلگن اوچون  
برچه ابل لر اونی تصنیف ظریفانه بیلور  
دانش اهلی، بیلک اربابی مرور ایتگنده  
بو کتاب هر ورقین دُر یتیمانه بیلور  
نظم و نثریم سوچوک و ابل حقیده بؤلگن اوچون  
عادی بیر خلق دن آلیب اونی فرزانه بیلور  
وطنیم حقیده بیر عمر قلم چپکن من  
یؤق هراسیم اونی هر هرزه بیلور یا نه بیلور  
اولوسیم کپلگوسی اولادی، بوتون شعریمنی  
معنی تاریگه چیزیلگن دُر یکدانه بیلور  
تون وکون خلق اوچون شمعدک اورتنگانیم  
شمع نینگ یانگینی هر کیچه پروانه بیلور

زر نی زرگر بیلر و سؤز صفتین دانشور  
 ناب گوهر نی قچان مردم دیوانه بیلور  
 میلی بیرنچه غرض اهلی اونی نفی ایتسه  
 مگر اندخوی ابلی چون تحفه جانانه بیلور  
 قیغولنمه قلمیم شع[[ار یرهت حشرگچه  
 سخنینگ توز اگر اؤلسه، ابل حکیمانه بیلور  
 20 دلو، 1403 - بیل، اندخوی

«تاریخ اندخوی» اثریم تقدیمات مراسمیده، نیره م «اورانوس وکیلزاده» تمنایدن دیکلمه اپتیلگن غزل:

### بابام

شکرلله یازدی اندخوی تاریخینی جان بابام  
 بار و یوغیم سیزگه بۇلسین دایما قربان بابام  
 تۇرت ییل اوشبو اثرگه اسرو محنت اپتدینگیز  
 بو سبیدن سیزگه بیرسین تنگری هر امکان بابام  
 یگّه بو تاریخ اېمس، تۇپلم اېمس ایجادینگیز  
 بلکه آنه تیلده اۇنلپ یازدینگیز دېوان بابام  
 مینگ شکرکیم باشیمیزده سایه باندېک توخته بان  
 اوشبو باعث اېل اراسینده باشیم آسمان بابام  
 هر سۇزینگیز همچو گوهر، هر کلامینگیز چو دُر  
 آغزینگیزدن چیققن هر صحبت اېرور مرجان بابام  
 قهرمانلردېک تلاش ایلپ تیل و فرهنگ اوچون  
 شو سبب سیزنی دېگوم، تموردېک خاقان بابام  
 آنه تیلده بې قیاس ایجاد اېتیب، کسب اپتدینگیز  
 اعتبار و عزت و هم شهرت و هم شأن بابام  
 «اندخوی تاریخی» نی سیز اېلگه تقدیم ایله بان  
 قۇدینگیز کؤککه بیلیمدن بیر بویوک نروان بابام  
 سیزنی سېوگه ی خلق برچه، خواه معلم یا اجیر  
 حرمت ایلر سیزنی برچه صاحب عرفان بابام  
 یازدینگیز «اندخوی تاریخی» نی منثور طرزیده  
 ایندی اېرسه نظم بیرله ایله نگیز دېوان بابام  
 5 دلو، 1403 - ییل، اندخوی

پوهنوال دکتور سید محمد عالم لیب غزلیگه تضمین:

### بهاریه

«مسیح انفا سید پک جانبخش اېسدى ییل، گل آچدى یوز  
 یشیل آدیملر آتیب کېلدى کۆکلم چېکدى توغ نوروز»  
 بهار ایامیده خوش اؤتسه اوقاتیم دېسنگ، احباب  
 ایله سؤز مجلسی و شعر بزمی، می بساطین توز  
 قنى اوشبو طربزا فصل و آمدلى بو دملرده  
 می و معشوق بیرله بؤلسه اېردى ساقی دلسوز  
 قچان نوروز عالم خوش اؤتر فارم طبیعتده؟  
 آلیب تنبور، بابر سبکیده ایجاد اېتسنگ سؤز  
 جهان قیغوسی دیر بیر یان و ماهیم هجرى دیر بیر یان  
 اېرور تنگ، اوپله کیم ماه حملده کېچه و کوندوز  
 اؤسیم آيیده گل گل آچیلیب گر جلوه لر ساتسه  
 بیر اېرمس انگه بېرگوم کؤنگلیمی بالله کیم مینگ یوز  
 دیدیم ماهیمگه شولدور ایسته گیم تا حشرگه تېگرو  
 الهی هر کونینگ نوروز بؤلسین نوروزینگ پیروز  
 تون آقشام زهد اېلى بیرله توزاتدیم خاصه بیر مجلس  
 دیدیم حاسدگه هوش اېت، بزمیمیزنى اېته کؤرمه کؤز  
 دیدی: زهد اهلی بیرله اوشبو کون گر مجلسی توزسنگ  
 یراشور چونکه بولکون ینگى ییل و همده دیر نوروز  
 کېهردى هر اؤسیم آيیده ماهیم ارغوانی تون  
 کېبیدیر نې سبیدن بو حمل ده جامه زردوز

یاروت مسکین وکیلی کلبه سین فرحتلی نوروز ده  
سحرگون عارضینگ بیرلن کلبیب ای ماه دل افروز  
دیدى پیر خرد: یازسنگ، اهل اوصافین بیت و ورنه  
سروده نگنی دېمسلر هیچگه دهر ایچره مردم، توز  
8حمل، 1404- ییلی، اندخوی

## مثنویلر، قصیدهلر، مخمسلر و قطعهلر

### یارقین کبله جک

ابل اگر بولسه پریشان بوگون سېنگه نیمه؟  
 مملکت گر اېسه ویران بوگون سېنگه نیمه؟  
 نیمه قیلسنگ بو وطن قصدیگه قیلسنگ قیله ویر  
 قَیسی ایشگه نې قَدَر ایتیله سن ایتیله ویر  
 بو وطن ایچره ابرور واسطه و زور ملاک  
 گر پولینگ بولمسه علم و عملینگ بیر مشت خاک  
 بو شرایط بیله بیر کیمسه تاپیب عزّ و مقام  
 ینه بیر کیمسه یاتیب گوشه عزلتده تمام  
 بو وطن خام سیاست بیله ویران بولگن  
 وطن اھلیگه اولیم قیمتی ارزان بولگن  
 قدرت اھلی وطنیم مالینی تالان اېتگن  
 آه کیم ظلم ابل بو مُلکنی ویران اېتگن  
 دولت اربابیده یوق ذره چه بیر شرم و حیا  
 بو حیاسیز کوچ اھلی غیرگه دیر اینجه بیا  
 تا قچان فتنه اھلی اوشبو وطن ایچره تورر؟  
 قَیسی کون فتنه توشاگی بو وطندن بیغیلر؟  
 هه دېمې متحد اولگی بو وطن اھلی بوتون  
 پارله گی مهر قویاشی و اولر محو بو تون  
 خلقیمیز بختی چو خورشید درخشان اولگهی  
 بو وطن کبلگوسی گل میغجه سیده ی آچیلگهی

ای ایلیم ظلم و ستم اؤز اؤزیدن گم بولمس  
 تا کۆره ش بولمسه اقبال قویاشی کولمس  
 تا کۆره ش بولمسه آزادلیک اصلا کپلمس  
 تا کۆره ش بولمسه بیداد ایل یېنگیلمس  
 تا کۆره ش بولمسه مقصود اېلیککه کپلمس  
 تا کۆره ش بولمسه طالع اېشیگی آچیلمس  
 پس کۆره ش ایله نگیز ای خلق که آزاد اولسین  
 بو وطن اهلی، بو ایشدن قووانیب شاد اولسین  
 12 قوس، 1399 - ییل، اندخوی

سۆز ملکی نینگ سلطانی، بویوک متفکر و دولت اربابی میر نظام الدین علی شېر  
 نوایی حضرتلری تولدی نینگ 580 ییللیگی، قلم و قیلیچ اربابی، عدالتلی شاه  
 ظهیرالدین محمد بابر حضرتلری تولدی نینگ 538 ییللیگی مناسبتی بیلن،  
 جوزجان ولایتی مرکزی، شېرغان شهیدیه یۆلگه قۇییلگن احتفالده اۇقیلگن مثنوی:

### ایکی بویوک سیما

سخن سرلوحی نام ذات یتکا  
 یره تگن بیر و کۆکنی او سراپا  
 درود بېعدد اول مصطفی گه  
 ثنالر همده برچه انبیاه  
 کھبین سیزلرگه اېتگوم عرض حرمت  
 اېرورسيز لایق هر قنچه عزت  
 بو شانلی احتفالی چین کؤنگیلدن  
 دېگوم سیزلرگه قوتلوغ صدق دلدن  
 نوایی بیرله بابرگه بو دیر خاص  
 نمایان دیر محبت بیرله اخلاص  
 بو محفل نې اوچون ایجاد بؤلگن؟  
 ینه بو احتفال کیمگه اتلگن؟  
 اتلگن دیر نوایی گه بو بیر م  
 مسمی دیر ینه بابرگه بو دم  
 اېرور سۆز ملکی خاقانی نوایی  
 بسی یوکسک بو بابر فکر و رایى  
 نوایی نی سخن سلطانی دېرلر  
 دېگی بابر نی برچه خلق پرور  
 نوایی تورکی تیل نینگ پادشاهی

جهانگه سیغمگه‌ی بابر نی جاهی  
 نوایی صاحب تحریر و تقریر  
 ابرور بابر شهه با رای و تدبیر  
 نوایی سؤزی چون در و گهر دیر  
 بلی بابر سؤزی کوپ معتبر دیر  
 نوایی سؤز دبستانیده استاد  
 ایتیب دیر بابر اؤنلب گنج ایجاد  
 نوایی دیر امیر خلق پرور  
 شهه بابر ابرور باش اوزره افسر  
 بیرى آیلب سخن ملکینی تسخیر  
 بیرى آیلب هزاران قصه تحریر  
 بیرى ایجاد ایتیب بهش گنج معنا  
 « وقایع » نی بیرىسی ابتدی انشا  
 بیرى توزدی معانیدن « خزاین »  
 بیرى سی یازدی قیمتلی « مبین »  
 بیرى یازدی سوچوک « نظم الجواهر »  
 بیرى ایجاد ابتدی « خط بابر »  
 بیرى یازدی عجب « میزان الاوزان »  
 بیرىسی یازدی تورکی تیلده دیوان<sup>(3)</sup>  
 بیرى فتح ایله دی شیراز و تبریز  
 بیرىسی نینگ ابرور کلکی شکرریز  
 بهریب سؤزیگه کؤنگیل تورک، جان هم  
 دېمه‌گیل تورک یالغیز، تورکمان هم.  
 بیرى هر یورتگه فرمان یوبارگن

بیرى هر ابلگه بیر دېوان یوبارگن  
 بیرىگه دهر اېرور فرمانبردار  
 بیرى نینگ قدرتیگه برچه اقرار  
 اؤزى یازگن بیرىسى دفتر ایچره  
 دېگندیر کیم: سؤزیم هر گوهر ایچره  
 «چو یوندوم خامه مشکین شمامه  
 قیلەى دېب حق آتینی زیب نامه  
 مېنینگ نظمیم یاییلدى عالم ایچره  
 کؤپ آفت سالدی خیل آدم ایچره  
 بیراو بیرکون دیدی ایلېب نشاطی  
 کیم اول قیلمیش بنا عالی رباطی  
 مسافرلرغه هر اوى طرفه منزل  
 که هم آرام و هم کام انده حاصل»  
 بو بیت اېردى «سراج المسلمین دن»  
 اېدى هر مصرعى چون کان و معدن  
 نوایی، بابر ای ایگى بویوک ذات  
 اېرور هر بیر کتابینگیز چو مرآت  
 ثنا سیزگه ای حضرت نوایی  
 بوگون سیزنى سېور ملت نوایی  
 ثنا سیزگه ای سلطان بابر  
 سیزینگ کارنامه نگیز اېل ایچره منظور  
 سېور سیزلرنى بو ملت کؤنگیلدن  
 دېگهى بو اېل ثنا صدق دلدن  
 بو گونگی احتفال اونگه دلالت

بېرر بيزلر گه بو اپنگ يخشی فرصت  
بو آلتین لحظه لر بيزگه غنیمت  
بو فرصتگه بېره يلیک قدر و قیمت  
ایکی سېماگه بؤلگن دیر بو ارقام  
اېته ی بو مثنوی نی اېندی اتمام  
29 دلو، 1399 - ییل، اندخوی

## آنه وطن چقیرینی

ابزیلگن پیکری آنه وطن من  
 زمان آشوبیدن یوز پاره تن من  
 بوزیلگن کۈنگلی، جسمی خسته و زار  
 کسل لیک بستریده همچو بیمار  
 غمیم دریاسی جۈشپ، انچه تاشگن  
 عذاب و اضطرابیم حددن آشگن  
 نېچه ییل دیر چېکرمن غم اوزه غم  
 نېچوک تاپیلمه دی زخمیم گه مرهم  
 کیشی دردیمگه درمان اۈلمه دی هیچ  
 یوراییم دردی بۈلگن پیچ در پیچ  
 کۈزیمدن یاش اۈرنیگه آقر قان  
 یوراییم پاره اۈز حالیمگه حیران  
 جهان کویگی مېنینگ درد و غمیمدن  
 بو یېرده کویمه‌گی بیر کیمسه بیر تن  
 فلک! نې دیر گناهییم آیت بولکون  
 اېترسن کون سه بین بغیریمنی پر خون  
 نېچه ییل دیر که بغیریم بۈلگن آماج  
 دلیم آشفته، مالیم بۈلدى تاراج  
 عزیزلر! بیلمه دیم نې دیر گناهییم  
 کیم اېرکن بو جهانده تکیه گاهییم  
 قرا کونگه قالب حالیم زبون دیر  
 ازلدن طالعییم بس واژگون دیر  
 جهانده بار اېرور یوزلرچه کشور

اېمس دیر مېن کبی احوالی اېتر  
 آچونده برچه کشور آله کېتدی  
 اؤزی آباد و خلقی برچه بیتدی  
 جهان ابناسی کؤککه قۆیدی نروان  
 مېنینگ خلقیم بوگون حالیکه حیران  
 جهانده هر کیشی کیم سعی اېتدی  
 بوگون کؤرسنگ همه مقصدگه یېتدی  
 سبب نې دیرکه مېن مونچه زبون من  
 غروریم زیرپا، قدیم چو نون من  
 مېنگ افسوس اۆلمه‌دی اېلده تعقل  
 شو باعث بۆلدى قصه‌م وای بیر پول  
 نې بۆلدى قنچه ییللیک فخر ایله شان؟  
 نې بۆلدى اېسکی تاریخ، یاغدو دوران؟  
 جگرېندیم مونگه کیم دیر سېبگار؟  
 گنه سیزلرده مو یا مېن گنه‌کار؟  
 جهانده هر بیر ایش نینگ باعثی بار  
 بو علتی قیلە سیزلرگه اظهار  
 مېنینگ کؤرکم لیگیم سیزلرگه مربوط  
 مېنینگ ویران لیگیم سیزلرگه مشروط  
 اگر جهد اېتسنغیز کؤرکم اؤلردیم  
 قووانیب یخشی کونلرنی کؤرردیم  
 سیز اصلاً بۆلمه‌دېنگیز بیر دل و جان  
 سیزه باش اۆلدى نیله‌ی نیچه نادان  
 سیزه من - من لیک اۆلدى یخشی عادت

شو باعث کۆرمه‌دیم ذره فراغت  
 نصیحت آیله‌دیم بیرلیک توزینگ دېب  
 ستم زنجیرینی سیلکیب اوزینگ دېب  
 دیدیم سیزنی، اېتر تفریق بر باد  
 نه سیز قالگه‌یسیز امن و نې مېن آباد  
 عناد و تفرقه سیزگه بلا دیر  
 اېلیدن آیره توشگن یوز قرا دیر  
 وطن من، آنه من گر بیلسنگیزلر  
 سۆزیم بار سیزلره گر قیلسنگیزلر  
 قۇیینگ بغض و عداوت همده کیننی  
 قۇیینگلر آره نگیزدن آن و این نی  
 اوشنده راضی بؤلگه‌ی زار کؤنگیل  
 یقین بؤلگی طریق و راه منزل  
 انا راضی خدا راضی دېگنلر  
 بو آلتین سۆز سیزه چون دُر و گوهر  
 باقینگ دنیا اېلیگه قیگه باردی؟  
 بیللیک تېغی بیله تاغلرنی یاردی  
 اگر اېر سیز بویوک تدبیر آیلنگ  
 بیلیم بیرلن آچون تسخیر آیلنگ  
 مېنی سیز قوتقرینگ خوف و خطرندن  
 چیقارینگلر مېنی بویله شرر دن  
 هر ایشگه اېتسنگیز دقت - تأمل  
 اېترسیز باشقه لر ینگلیغ تکامل  
 خدا حق قیلینگ بیرلیکنی پیشه

دېمىنگ بو ايشنى سىز مىشه نىمىشه  
 توزىم حقى، بۇلىنگ بىر- بىرگه همدم  
 خدا حقى بۇلىنگ بىر- بىرگه محرم  
 مېنگه آزار بېرمىگ موندن افزون  
 مېنى آرتىقچه قىلمىنگلر جگرخون  
 بو مجروح جىسمىمه توز سېمىنگ آخر  
 بۇلىب ياو، اۆز بىرىنگىز تېمىنگ آخر  
 چىدم يۇق مېنده كۇرسىم سىزنى محزون  
 تحمل يۇق كه كۇرسىم سىزنى دلخون  
 چىدم درياسى تاشدى حد دن افزون  
 سرشكىم موجى بۇلدى همچو هامون  
 كېلىنگ آنه وطن نى جان بىرلن  
 بوگون قيسى يۇل و امكان بىرلن  
 اېرور آنه وطن ناموس و عفت  
 وطن عصمت، وطن آبرو و عزت  
 وطن روح و وطن جان و وطن تن  
 يقين ايلنگ اېرور اۇچماق ميهن  
 20 سرطان 1400 ، اندخوى

## مناظره

گلستان ایچره بیر کون بلبل زار  
 قیلیب قمریگه اؤز احوالین اظهار  
 دیدی کیم باغ ایچیده شاد ابردیم  
 جهان نینگ ظلمیدن آزاد ابردیم  
 اوچردیم مین هواده همچو شهپر  
 طبیعت ابردی طبعیمگه برابر  
 اینگاکیمدن فرح اېسگه‌یدی هر دم  
 تبسم آیلہ سم کولگه‌یدی عالم  
 ابدی آرامگاهیم گلشن و راغ  
 ابدی منزل گھیم فرحتلی چرواغ  
 سعادت - بخت ابردی مېنگه همراه  
 یشم شونده‌ی ابدی ای یار آگاه  
 نېچوک اؤتگه‌یدی تورموش بیلمس ابردیم  
 بوکونلرگه توجه قیلمس ابردیم  
 دېر ابردیم چرخ دۆری شونده‌ی اؤتگه‌ی  
 مېنی دایم شو ینگلیغ بخت کوتگه‌ی  
 بو مفکوره‌م ولی اوهام اېرکن  
 بو فکر و بو توشونچه‌م خام اېرکن  
 دیدی قمری نه بؤلدی سېنگه‌ی یار  
 نېچوک بونده‌ی قیلورسن شکوه بسیار  
 دیدی بلبل: کېچیردیم یخشی ایام  
 ولی نیله‌ی که تاپدی برچه اتمام  
 بوگون، نې سبزه قالگندیر، نې سوسن

نه كۆركم باغ قالگندیر نه گلشن  
 خزان بادى - له سۇلدى باغ و گلشن  
 فلک نینگ اۆتى بىرله ياندى خرمن  
 نه باغ و نىسترن قدرىنى بىلدىم  
 يىقىلدىم توردىم و توردىم يىقىلدىم  
 جهانده ناشكر بلبل ابكن من  
 سۆزىمدن بار قىغومنى بىلور سن  
 من اپندى بلبل بې خانمان من  
 عجب سرگشته و بې آشیان من  
 دیدى بلبلگه قمرى: بۆلمه نومید  
 ینه یخشی زمان بۇلغوسى تمديد  
 كېتر قىغو، كېتر رنج و كېتر غم  
 یېگه‌ی آشفته لیک بازارى برهم  
 سېنگه همراز بۇلگه‌ی گلشن و باغ  
 ینه كۈنگلینگ بۇلر اولگیده ی چاغ  
 یاغر باغ اوزره كۈكدن دُر و گوهر  
 بۇلر دشت و دمنلر نيك منظر  
 مَثَل بار اهل ارا، تون كېيىنیدن كون  
 قرانغولىككه بۇلگه‌ی نور اوستون  
 ینه پارلر قویاش، یشنر چمنلر  
 ینه كۆركم اؤسر دشت و دمنلر  
 بو سۆزلرنى اېشیتگچ زار بلبل  
 آچیلدى چهره‌سی دیدى كه ساغ بۇل  
 نویدلر بېردى مېنگه بو پیامینگ

مېنگە جان بېردى يىنگىدىن كلامىنگ  
 يىنە مستانە سىررەن قووانىب  
 كېلىنچەك دە ي چىقر گلر يىسانىب  
 اگر كېلماقچى بۇلسىنگ بات كېلگىن  
 سېن اې كۆكلم ھىدىنگ تىقات كېلگىن  
 اگر كېلسىنگ يېتە ي قدرىنگگە ھردم  
 بۇلە ي اولگىدە ي مېن سېنگە محرم  
 تىلرەن دايمى كېلگىن وطنگە  
 بېرىپ زىنت گلستان و چىمىگە  
 قدومىنگ بىرلە شاد اۋلسىن بو كۈنگىل  
 بۇلىپ مقصودى سېندىن برچە حاصل  
 اندخوى، 5 سىنبە، 1400 - يىل

## 29 میزان اۋزبیک تیلی ملی بیره می مناسیتی بیلن:

## آنه تیلی

نېچه موجود دنياده گرامی  
 اوکوش یوکسک اېرور جاه و مقامی  
 بیرسی آنه بؤلسه باشقه سی تیل  
 اوچینچی سینی هم آنه وطن بیل  
 اتا هم محترم موجود اېرمیش  
 خدا هم اۋزی مونگه جاه بېرمیش  
 آته - آنه گر اۋلسه شونچه محبوب  
 وطن هم تیل بیللرگه مطلوب  
 دیدېک تیل هم انادېک ارجمند دیر  
 مقامی چوخ رفیع و هم بلند دیر  
 اېرور پس جایگاه سی تیلنی یوکسک  
 بجا دیر حرمتی بیزلرگه بېشک  
 قیاس ایله ی می لوء لوء گه تیلیمنی  
 و یا گوهر گه تېنگ ایله ی می آنی  
 بسدین دېسم آنی اوندن افضل  
 مشابه دیر قچان اونگه دُر و لعل  
 اونی اینجو دېسم یا که زبرجد  
 دېسه تېنگ من بلی، یاقوتگه نې حد  
 اونگه رشک ایله گی دُر ثمین هم  
 حسد ایلرینه لعل یمین هم  
 صدف بغریده جا آلگن دُر دیر  
 ینه پاکیزه اینجو و گهر دیر

بۇلالمس اونگه زمرّد هیچگه تبینگ  
 شماری بۇلسه گر مینگ یاکه یوز مینگ  
 بو دردانه عقیق و کهربا دیر  
 نه یلغوز کهربا آریغ زمهریر  
 بو تیل بابم «نوی» دن نشانه  
 بو تیللر ایچره دیر یگه یگانه  
 بو شیرین تیلده «بابر» شعر سوزگن  
 سوچوک نثر و بویوک دیوان توزگن  
 یره تگن اوشبو تیلده «شاه مشرب»  
 بوتون حیرتده قالگن شرق ایله غرب  
 بو تیل «محمود» و «فارابی» تیلی دیر  
 بو تیل «ربغوزی» نینگ جان و دلی دیر  
 بو تیل «خوارزمی» و هم «لطفی» دن دیر  
 بو تیل نینگ صاحبی هم «گلیدن» دیر  
 بو تیلده سۆزلگن دیر «بیلکه قآن»  
 بو تیلده سۆز یوریتگن «غازی عثمان»  
 بویوک دیوان توزگن بونده «فرقت»  
 ینه چبککن بو تیلده «سیفی» محنت  
 «معانی» دفتربده عکس تاپگن  
 «خزاین» ایچره آلگن جا و مسکن  
 پس اهرکن تیلنی جای شونچه بالا  
 صفاتین ایله سک هر یپرده برجا  
 بو تیللر ایچره تاتلی همده شیرین  
 کبلر، بو تیلده یازسک خامه رنگین

شکردن شیرین و بالدن سوچوک دیر  
 مقامی آسمان ینگلیغ بویوک دیر  
 جهانده گرچه بار دیر یوز رقم تیل  
 ولیکن آنه تیل چون جان و هم دل  
 خصوصاً تورکی تیل احسن دیر احسن  
 بو تیللر ایچره موزون همده اولکن  
 خدایا سقله گیل سوق و حسد دن  
 تیلیمنی، تا جهان بار قیل مزین  
 دعا دیر تهنگری سبنگه صبح ایله شام  
 سؤنگ اولدی مثنوی، سؤز همده اتمام

29 میزان، 1402 - ییل، اندخوی

## قصيده لر

### اندخوى

اندخوى اي مسكنيم جانيم مېنينگ  
 جانندن آرتيق فخر ايله شائيم مېنينگ  
 اندخوى سېنده توغىلديم يشنه ديم  
 سېنده اۋتدى اېزگو دورانيم مېنينگ  
 شرحينگ اېتسم بو قصيده م متنيده  
 اۋتميشينگ دير تيلده داستانيم مېنينگ  
 سېن كۈنگىل آوونچى ديدەم مردمى  
 سېن اميديم، اېزگو ارمانيم مېنينگ  
 قيسى تيلده كويله سم مدحينگنى مېن  
 نۇج تاپكى شعر و ديوانيم مېنينگ  
 سېن بابام يورتى، آنم زادگاهى سن  
 سېن كۈز آچكن قوتلو اسكانيم مېنينگ  
 سېن الهى ساوغه، نادر هديه سن  
 سېن گۈزل ماوام و آستانيم مېنينگ  
 تن دېسم تندين عزيز و ارج منىد  
 ارزىگى گر جان دېسم جانيم مېنينگ  
 وصفينگ اېتسم خاطرېم تاپكى سكۈن  
 چونكه سېن سن دلگه درمانيم مېنينگ  
 نې قيله باغ و چمننى سېن سيزين  
 هر كويىنك دير كوشك و ايوانيم مېنينگ  
 تليپنر نامينگ اوچون كۈكسىم ارا

تۇختە مسدن قلب سۇزانىم مېنىڭ  
 داۋروغىنىڭ اثباتىگە تا روز حشر  
 بار اېرور مىنگلرچە برهـانىم مېنىڭ  
 تارىخىنىڭ يازمىكە، باردىر شاعر و  
 معرفت اهلى سخندانىم مېنىڭ  
 ثبت اېرمىش زرلى عنوانر بىلن  
 كۆككە تېڭ نامى نىستانىم مېنىڭ  
 مېھرى قۇيىنىڭدە ياتىڭ قنچە لىر  
 دانش اربابى و اركانىم مېنىڭ  
 جانكۆير استاد لىر جەھدى بىلن  
 تاپغوسى رونق دېستانىم مېنىڭ  
 فخر اېتىب تۆتمىكە ذىحق مېن آتىڭ  
 معرفتلى كېمىسە ترخاننىم مېنىڭ  
 معرفت باغىنى يىشتىڭ مدام  
 علم ايله بابا مرادخاننىم مېنىڭ  
 يازىڭ اېردى بويىلە «انور» شعرىدە  
 اندخوى دىر آنە اوطاننىم مېنىڭ  
 خۇرىش قۇيىنىڭدە بابالار كېلىپى  
 «آگە» يىڭلىغ اهل عرفاننىم مېنىڭ  
 شېھرىسى عالمى توتىڭ پىشوا  
 حضرت بابا ۋلى جاننىم مېنىڭ  
 سېن اوچون ايجاد اېتىڭ بىر عمر  
 بو «متىن» مرد سخنداننىم مېنىڭ  
 قېرمان اېرسە بو «حىدر» هم «كېمىر»

«قاره بقال» دیر بویوک خانیم مېنینگ  
 جانینی یۆلینگده قربان آیلہ گــن  
 داویورهک «جرات» دېک انسانیم مېنینگ  
 آه کیم اؤتدی جهانندن بې محل  
 «جعفر» خوش صَوْت و الحانیم مېنینگ  
 ایله گنلر سېن اوچون قیزغین کؤره ش  
 قنچه لب رزم آور اوغلانیم مېنینگ  
 کیپتی هیچگاهی کؤره شده تېگمه گن  
 بیرگه سعدالله پالوانیم مېنینگ  
 فخر ایله دېگیل باشینگنی تیک توتیب  
 بار ابرور مینگلب قـدردانیم مېنینگ  
 بایقرا اؤتراق توتگن گل زمیـن  
 دانگی چیققن ایکی چکمانیم مېنینگ  
 شهره عالم اېسه «یتى اوروغ»  
 هم بیلک مھدی کشکتانیم مېنینگ  
 «خان چارباغ» و «قرمقول» جان اېسه  
 اوندن آرتیقراغ بو قـۇرغانیم مېنینگ  
 دېدیلر «سرمد» نی گلرلر مـخـزنى  
 نامی کبتگن طوطی میدانیم مېنینگ  
 چکمن ایچره قد چکیب تورگن مکان  
 شیر یزدان شاهمردانیم مېنینگ  
 بیر تن و جاندېک یشرلر بیـر بۆلیب  
 اؤزبیک لر بیرله تورکمانیم مېنینگ  
 رشک اېتر «قیپچاق» قه فردوس برین

«سولدوز» آیتر برچه حیرانیم مېنینگ  
 اۋسیشیگه باغ و بوستانینگى من  
 چین کۈنگیلدن بار دیر ایمانیم مېنینگ  
 غم یممه «سولدوز» ده سیرر قیته دن  
 بلبل شوریده خوشخوانیم مېنینگ  
 جان بغیشلر کۈکلمینگ ثور آییــده  
 روح بېرگی ماه نسانیم مېنینگ  
 لاله دن کپیگه ی «کپییم» گل فصلیده  
 «قبله چؤل» بیرله بیابانیم مېنینگ  
 یاولر کۈکسیگه، یاتلر بغــــریگه  
 تېغدیك، سنگ پلخمانیم مېنینگ  
 شهره تاپکن «جۈره قۈزیم» صـوتیده  
 بو «خدا یقل» همدە مردانیم مېنینگ  
 جای آلگن دیر «مکه یلی» قلبیــمه  
 وه چه دلکش چپه گـردانیم مېنینگ  
 انگبین دن دیر چوچوک «پرورده» سی  
 شهـدن آرتیقچه تلقلانیم مېنینگ  
 جۈره پستانینگ ابرور بالدن شیرین  
 اۋزگه چه با طعم چپانیم مېنینگ  
 تتی دهقانینگ سېنى تۈکننده تېر  
 آرتە دیر چاش ایچره خرمانیم مېنینگ  
 قار یاغیب بغرینگه، ابرسه یخشی ییل  
 خـمه ده تاشگی شیرین نانیم مېنینگ  
 دایما مهمان یوزیگه پھــــن ابرور

«ارسە» بىرلن «قۇرمە» لى خوانىم مېنىڭ  
 ات چىقرىڭن قارە كىشمىش دە مدام  
 تۇپراغى دُر جىرتىگىرمانىم مېنىڭ  
 معرفت كانونى بۆلمىش بارگىسە  
 لىسە فرىخىدە نىسوانىم مېنىڭ  
 اسرە سىن دايم بىلىتىدىن سېنى  
 قادىر بىخىشەنە رىھمانىم مېنىڭ  
 دېمە گىل يىلغوز ئۈزىڭنى دەھرا  
 تېپە دە باردىر سۇراتگانىم مېنىڭ  
 شىكرلە ئۈتمىشىڭ دىر تابىناك  
 دېمە ھەرگىز تېرە، پايانىم مېنىڭ  
 باش اېگىب تىظىم ايلە ئۈيگى فلەك  
 كۈندە مىڭ مەرتە بو ئاستانىم مېنىڭ  
 يۈلىگە يۈز قىتلە اېتىگەيدىم فەدا  
 «ئىندىخۇ» نىڭ بۆلسە امكانىم مېنىڭ  
 يېتىمىسە قەدىنىڭگە ھەر بىر ئاخىلف  
 كۆر اېتىر بو لطف و احسانىم مېنىڭ  
 كۈيىمە گىل يۈرتىم زىمان نىڭ جۈرىدىن  
 يۇقسە يانگى قىل سوزانىم مېنىڭ  
 معرفت نۇرى بىلن تا روز حىشەر  
 ياغدۇ ئۇلىسىن ماوى ئاسمانىم مېنىڭ  
 نې غەمىم بار دىھرىنىڭ آفاتىدىن  
 بۆلسە گر تېنىڭ نىگىھانىم مېنىڭ  
 چىن كۈنىگىل بىرلە يىقىنىم بار اېرور

قالمه گئی میدانده کروانیم مېنینگ  
 دې، نې اندوهیم مېنینگ بار دهردن  
 بۇلسه لر گر خلق قلقلانیم مېنینگ  
 اندخوی یۇلینگده فخریم شو ابرور  
 آقسه گر دریا بۇلیپ قانیم مېنینگ  
 یۇریشیمن آتی یاو قیلگی حذر  
 یاو قاچر کۆرگنده جولانیم مېنینگ  
 غیرتیم بیتى فلککه یوک ابرور  
 کۆرسنگیز سۆزینگده بار ابرمیش غلو  
 یازسه نیله ی کلک برانیم مېنینگ  
 شو ابرور عهدیم که بېرسم جان سېنگه  
 بو تورور یۇلینگده پیمانیم مېنینگ  
 تنگری تابوغیگه یالباریب دېگوم  
 یشنه سین بو آته تۇرانیم مېنینگ  
 سقله گیل لطفینگ ایله، سېن غیبیدن  
 اۇزلیگیم، تاریخ باستانیم مېنینگ  
 ای وکیلی ارزیکگی دېسنگ مدام  
 «اندخوی» نینگ ایزگو ارمانیم مېنینگ

14 میزان، 1402- ییل، اندخوی

## گیږ

اېسكى دوران اؤتدى اېلگيم، ايندى عرفاندن گيږ  
اېسكى مضمون اؤرنىگه عاقل - بيليمداندن گيږ  
انچه تعريف ايله دينگ يار اېرنينى گل مېنگينى  
ايندى اېرسه ينگى نظم و ينگى دېواندن گيږ  
قنچه لب افسانه توزدينگ لعليدن، موندن بويان  
خلق درديگه مداوا آب حيواندن گيږ  
شعر، شعر اېرمىس اونىنگ مټنيدە يۇقسە ذره درد  
شعر يازسنگ اېزگو ايستك، تتى انساندن گيږ  
شعر اېمس، سفسطه دير، گر بۇلمسه اونده پيام  
نظم اېتېش كۈنگلېنگده بۇلسە اېزگو عنواندن گيږ  
شرط اېرمىس شعرده بۇلسە رديف و قافيه  
بلكه نظمىنگ شيوه سيدة ينگى اوزاندن گيږ  
شعر افسانه اېمس، اېرمىس حكايه هم فسون  
شعر مټنيدە حقيقى سؤز و داستاندن گيږ  
شعر اقليم شهنشاهى نوايى هم ظهير  
ديرلر، ار بيلسنگ بولردېك مير و سلطانندن گيږ  
مېنگه «فانى» بير جهان و مېنگه «بابر» بير آچون  
بو تبرك مير و شاه كابلستاندن گيږ  
اوشبو وضعيت اېمس طبعيمگه مطلوب اې رفيق  
چون دليم نازك، فقط بير ينگى عنواندن گيږ  
آنه يورتمىدن بۇلك، اۋچماغنى بول كون نې قيلهى؟  
قيده بۇلسم، قيده تورسم افغانستاندن گيږ  
نې كۈنگيل ايستر «فرانس» و نې يورهك ايزلر «سويس»

مېنگه جانیمدن عزیز انخوی باستاندن گیر  
 «اندخوی» دېسم اېمس یالغیز مرادیم بو محیط  
 خانچه‌هارباغ و قرمقول همده قورغاندن گیر  
 مېنگه جاندیر فاریاب و کوندوز و بلخ و هری  
 عالم ایچره چاوی چیققن جوزجاناندن گیر  
 قانی قانیمگه قۇشیلگن دیر جانی جانیمگه ضم  
 زادگاه البخاری اؤزبېکستاندن گیر  
 سرپل دېسم غمین کۇنگیل آچیلگی باغ باغ  
 ملتی اېر، اېرک پرور تخارستاندن گیر  
 بو وطن نینگ خلقی دیر اېرلیکده تېنگسیز دهر ارا  
 اېسکی تاریخ شاده سیده زابلستاندن گیر  
 دیر پیری تون کېچه قاشیگه چارلب دیدی کیم:  
 ای وکیلی تا تیریک سن مهد تۇراندن گیر

11 سنبله، 1400-ییل، اندخوی

## اېسكى توران

كویر بغریم قچانكیم اېسكى تۆرانیمنى یاد اېتسم  
یانر جسمیم قه یېرده، عظمتیم شأنیمنی یاد اېتسم  
شکوهیم، شوکتیم، شأنیم، غروریم، داوروغیم فخریم  
توشر یادیمگه باتور خان و خاقانیمنى یاد اېتسم  
قچانكیم خامه تېبراتیب نوایی دن غزل توزسم  
تامر هر بیتیدن گوهر، سخندانیمنى یاد اېتسم  
نېچه ییل سلطنت قورگن بابالر دهر بوییده  
آتى عالمده منگو، قیسی سلطانیمنى یاد اېتسم  
فضولی دن یازه یمو سۆز، یا که شاه بابر دن  
کوچ آلگی قۇللریم هر یخشی انسانیمنى یاد اېتسم  
نوایی سۆز دُریدن تېردی خمسه ایچره یوز معنی  
شو باعث فخر اېتر اېل، فخر دورانیمنى یاد اېتسم  
اېسر مهر و محبت هیدی تانگ پیتی «نسایم» دن  
آچیلگی دل باغی «میزان الاوزانیم» نی یاد اېتسم  
جهان اهلی قۇییب کؤکسیگه قۇل تعظیملر آیلر  
اگر «تاج محل» دېک اېسكى عمرانیمنى یاد اېتسم  
«وقایع» دن سۆز آچسم هند و کابل بیر مه بیر تیلگه  
کېلر، فکریمگه بابر شاه دورانیمنى یاد اېتسم  
«قوتدغو» دن اېلیک حماسه توزسه، تانگ اېمس اصلا  
دېگی اېل آفرین لر «خاص» انسانیمنى یاد اېتسم  
جهان ابناسی اېتسه فخر «محمود» اسمیگه ارزیر  
اېمس تانگ گر اوشول مجموع «دېوانیمنى» یاد اېتسم

«حقایق» ایچره پنهان «احمدیوگناگی» دل سۆزی  
 خوشا کیم اوشبو یېرده اهل عرفانیمنی یاد اېتسم  
 گر ایجاد اېتسه کلکیم «ربغوزی» مدحیده یوز دفتر  
 قوانگی خامه «گل نوروز» دستانیمنی یاد اېتسم  
 نبچون «اورخون» خطینی تورک اهلی اېتمه سین توصیف  
 صفت اېتمککه لایق اېسکی «تورفانیمنی» یاد اېتسم  
 بیلر دنیا اهلی آلتین رواقیم بارلیگین بی شک  
 کۆنر البته ابل بو کوشک و ایوانیمنی یاد اېتسم  
 آلیب قؤلگه قلم اېتسم آنم لفظیده مېن انشاء  
 دېگی ابل انچه رحمت «بېلکه قانیمنی» یاد اېتسم  
 قؤلیمده خامه اوینر گر «فضولی» سبکیده یازسم  
 فرح آلگی کؤنگیل «لطفی» سخندانیمنی یاد اېتسم  
 ختای تیتیرر، ینه ایران اېتگی باش ایله تعظیم  
 اوشل کونکیم ددیل «تېمور» دېک خانیمنی یاد اېتسم  
 تۆلر هامون، تاشر سیحون، ینه تۆلقین لنر جیحون  
 اگر بو نظم ایچیده سیل و توفانیمنی یاد اېتسم  
 «آتیلا» دن گر اېتسم یاد، کېلگی یادیمه «هون» لر  
 توشر «یفتل» اېسیمگه باتور اؤغلانیمنی یاد اېتسم  
 یاووز لر ظلمیگه قرشی کۆره شدی «قادی» تینمی  
 چۆمر قیغوگه کؤنگیل تنتی «چۆلپانیمنی» یاد اېتسم  
 آلر ایجادیاتیم فیض «انخوی» شانیکه یازسم  
 بۆلر شیرین، چکامم، اېسکی «قۇرغانیم» نی یاد اېتسم  
 اېمس فارغ «قرمقول» یادیدن بیر لحظه بو کؤنگیل  
 آلر کوچ روحیه م گر «باغ و بوستانیم» نی یاد اېتسم

قصیده م مقطعیده «خان، چارباغی» نی ثبت ایتسم  
 کپلر یادیملکه «آگه» ایزگو «ارمانیم» نی یاد ایتسم  
 کپلر «چکمن سرای» دن «بایقرا» آوازی هر لحظه  
 هر ییلده تازه لنگه‌ی «شاه مردانیمنی» یاد ایتسم  
 مقام اوجیگه ییتدی سیف الدین مخدوم جه‌دیدن  
 شو باعث کیف آلر روح، صوت و الحانیمنی یاد ایتسم  
 قصیده م سؤنگگی بیتیده، قلم یوز فخر ایله دپدی:  
 وکیلی اؤتکیر اؤلگوم شهر باستانیمنی یاد ایتسم

5 عقرب، 1403 - ییل، اندخوی

## مخمس

اولوغ شاعر، بويوك متفكر، دولت اربابى مير نظام الدين عlishبهرنوايى تولدى نينگ  
581 يىللىگى مناسىتى بيلن او حضرت نينگ غزليگه باغلنگن مخمس:

### انور مو اپكين آيا ؟

چرخ اوزره يوزينگ ماهى انور مو اپكين آيا ؟  
خورشيد جهانتاب خاورمو اپكين آيا ؟  
حُسن عالميده سېندېك كمتر مو اپكين آيا ؟  
« مى بيرله يوزينگ تيم - تيم احمر مو اپكين آيا  
يا شعله ارا بير - بير اخگر مو اپكين آيا »  
بو زلف مو يا مشكين عنبر مو اپكين يا خود  
بو وجه مو يا شمس اظهار مو اپكين يا خود  
زلف آستيده خُوى گويا مضمّر مو اپكين يا خود  
« هر سارى قولاغينگده گوهر مو اپكين يا خود  
هر جانبيده آي نينگ اختر مو اپكين آيا »  
عشق ايچره ساليب فتنه كۈنگلوم او يىنى بوزدونگ  
ترك ايلب ادب رسمين، آيين جفا توزدونگ  
بيداد و ستمنى سېن اۋز حديدن اۋتكۈزدونگ  
« رخسارينگ اوزه خويدين يوز قطره كه كۈركۈزدونگ  
گل برگيده شبنم دين گوهر مو اپكين آيا »  
مهرينگ اۋتى قليبمده دايم يانه تورغاندېك  
هجران تونى باشيمگه نې فتنه ساورغاندېك  
بيمار تنيم ايچره مينگ درد يوگورغاندېك  
« غنچه ايچيده دوران محكم تيكن اورغاندېك »

كۈنگلوم ارا غمزه نكدين خنجرمو اېكىن آيا »  
 سالميش باشيمه بولكون آشوب و بلا دوران  
 گه اۋلدیره دير درد و گه اۋلدیره دير هجران  
 هجرينگ غم و درديدن يۇق دير مو نجات امكان  
 » كۈنگلوم قوشى كيم قالميش زلفونگ ارا سرگردان  
 سودا تونیده ساير شب پر مو اېكىن آيا »  
 بغرىمنى مژه نك تيغى بس قانلره تۈندورگن  
 مېلى كه سېنينگ عشوه نك جاندىن مېنى تۈيدورگن  
 آل پرده يوزينگدن كيم كۈزيم سېنگه تېلمورگن  
 » زلف ايچره يوزى ينگليغ آفاقنى كويدورگن  
 آھيم توتونى ايچره آذر مو اېكىن آيا »  
 حُسن عالميده سېنده بو شكل و شمایل دور  
 عشق اھليگه حُسنينگدن نې بهره نې حاصل دور  
 بو ظلم كه سېن اېتگونگ حُب رسميده زايل دور  
 » هجرانده مو اول مھوش اغيارگه مايل دور  
 يا زھر فراق ايچره نيشتر مو اېكىن آيا »  
 بو چرخ جفاسيدن كۈنگليم تۈله قانلر دور  
 عالم اېلى مكریدن كۈكسيمده سنانلر دور  
 قلبيمده فلک سندن نې راز نھانلر دور  
 » جان پرده سيده هريان، كيم ينگى توگانلر دور  
 قتليمنه فلک توزگن محضر مو اېكىن آيا »  
 گر خلق دېسه مھرينگ، دلدىن اۋزيليپ كېتتى  
 گر دېسه اېل، اوصافينگ بو صفحه ده كم بيتتى  
 اېل دېسه وكيلى نى، دل بابىنى بېركېتتى

« اېل دېسه نوایی نی کیم جَور ایلہ ترک اېتتی  
عشقینگ نی سېنگه بو سؤز باور مو اېکین آیا »  
21 دلو، 1400 - ییل، اندخوی

.....



## قطعه لر

آنه جانلر خلق ارا بیره می مناسبتی بیلن

### مهربان آنه

وفا مخزننی و محبت کاننی  
 هم وفا مظهری، مهربان آنه  
 الهی عطیه، متبرک ذات  
 مهر بولاغی دیر هر زمان آنه  
 عمرینی کپچیرگن فرزندنی اوچون  
 راحت یوزین کورمی بغری قان آنه  
 وایه گه بیتکیزگن جگرگوشه سین  
 یوراگیده سقلب یوز ارمان آنه  
 بو بیزگه عزیز و جانندن هم عزیز  
 یورهک لر دردینگه دیر درمان آنه  
 ملک دهب آنه یمی سیزنی فرشته؟  
 اولردن آرتیق سیز مینگ بار جان آنه  
 سیز کوزیم مردمی همده نوری سیز  
 مهر کؤکی اوزه نور افشان آنه  
 میده لیک چاغیمنی اپسله سم گاها  
 کؤز اؤنگیمده تورگن او زمان آنه  
 سیز طفیلی بوگون وایه گه بیتدیم  
 ای همتی یوکسک، بغری کان آنه  
 آنه دهب اتلگن گن مقدس کلام  
 قالسین ابللر ایچره چون دستان آنه

روحىڭىز شاد اۋلىسىن جايىڭىز اۋچماغ  
 بو تىلەك دىر مېنىگە، بو ارمان آنە  
 آنە لىر بىرە مى چىن قلىمىزدن  
 بۇلىسىن سىزگە قوتلوغ قىردان آنە  
 26 جوزا، 1400 - يىل، اندخوى

نېرە م « افراسياب » نىڭ مزار شريف شەھرىدە توغىلگن كۈنى مناسىتى بىلەن:  
 اۋن اوچ يوز و تۇقسان تۇقىز ھجرى يىلىدە، وە نې خوش  
 تاپدى تولد اوشبوكون جى گىنم « افراسياب »  
 خورشيد تۇرخىدىن خجل، آى چەرە سىدىن منفعل  
 قلىمىگە قلى متصل، بو كىچكىنە عاليجناب  
 چۇلپان دېسەم چۇلپان اېمىس، اولكر دېسەم اولكر اېمىس  
 لىكن دېسەم ارزىر اونى، كۈك اوزرە پارلاق آفتاب  
 بۇلىسىن نوایى پىروى، يورىشەدە تېموردەى قوی  
 بۇلىسىن ادب نىڭ مظهرى ھەم صاحب خط و كتاب  
 يورتىگە محنت ایلە سىن خلقىگە خدمت ایلە سىن  
 دايم ترقى يۇلىدە باسسىن قدم ایلە شتاب  
 مېن تابوغيگە باش قۇيىپ، دايم تىلرەن ساغلىغىن  
 لطف ایلە سىن تىگىرىم مېنىڭ، قىلىسىن دعايىم مستجاب  
 گر اولغە يىپ « افراسياب » اېل خدمتىنى ایلە سە  
 قالمىس باباسىن قلىبەدە بىر ذرە يىنگىلىغ اضطراب  
 21 دلۇ، 1399 - يىل، اندخوى

هجری قویاش 1400 - ییلی، جوزا، سرطان و اسد آیلیریده بوتون اولکه و اندخویده «کرونا» کسلیگی باعث یوزلب و طنداشلریمیز اوز جانلرینی قۇلدن بېرگنلری نینگ شاهدی اېدېک. انه شو مناسبت اوچون قوییده گی قطعه یازیلدی:

### کرونا

تقدیر ایشلریگه نه چاره، اۇنلې انسانلرنی هر کون بېرگه کؤمه میز  
عزیزلرینینگ قۇلدن بېریب هر کونی اداغ سیز قیغو و غمگه چؤمه میز  
20 جوزا، 1400 - ییل، اندخوی

### آنه لر

فلک گزندیدن، دهر آفتیدن دعا ایلنگ بۇلسین امان آنه لر  
منگو قالسین دایم آنه دېگن سؤز هم یشه سین تینچ و اېسان آنه لر  
26 جوزا، 1400 - ییل، اندخوی

اولکه ده حکم سوره یاتگن یمان وضعیت اوچون:

### آنه دیار

ظالم لر ایلگیدن یاو فتنه سیدن  
بوگون غم چېکه دی بوتون «جوزجان»  
فاریاب نینگ تنی دیر یوز پاره بوگون  
جسمی یوز پرچه دیر گۇزل «بدخشان»  
«هلمند» و هم «فراه» همده «سرپل»  
«انخوی» اؤتگه یانسه، کویر «سمنگان»  
«تورکستان» نینگ قلبی «ام البلاد» یم  
کۇز لیریدن آق دریا - دریا قان  
«کوندوز» دېسم یا که اېر «تخارستان»

الڭكه ده كوير بويوك « قته غان »  
 « غزنى » اؤتگه يانسه كيم كوير بوگون ؟  
 « هرات » يانسه يانر، بوتون « كلفگان »  
 « كابل » ده نې كېچسه غنيم اېلگيدن  
 جاني بيلن سبزز اونی « تاشقورغان »  
 حيرتده من بوگون برچه غفلتده !؟  
 بو تور دوام اېتسه مملكت ويران  
 لطفاً قەيت اۈزینگگه ، عزيز ملتيم  
 يۇقسه دشمن قيلر سبزلرنى سرسان  
 دشمن ريجه لرین بيليب آلسننگيز  
 فقط برباد اېتماق، آيله مك ويران  
 تا اېل ايچره بوگون بيرليک بۇلمسه  
 برباد آيلر دشمن سـيـزنى بېگمان  
 كېتاتكان نيرنگ گه دقت قيلينگيز  
 خلق اوچون يورت اوچون يمان بير پلان  
 خدا حقى اوچون اويغه نينگ خلقيم  
 يۇقسه قرانغو دير كېلگوسى دوران  
 بابالر ايزينى محكم اوشله نگيز  
 شونده سبزدن بۇلر بو سيناو ميدان  
 ذره غفلت بۇلسه يوزلرچه بيللر  
 قوللرچه قالرسيز بې شك بې گمان  
 اسارت زنجيرين پرچه لب تشلنگ  
 انه شوگون دېگوم سبزنى قهرمان

بو یۇلده اوغان دیر سیزگه تکیه گاه  
 بو ایشنی قیلسنگیز قالرسیز امان  
 یۇقسه نېچه یوز ییل اولگیلر دېک  
 بیر لقمه نان اوچون تېررسیز نوقان  
 بو یورت سیزنیکی دیر مونى کیم بیلمس  
 تاریخدن سؤره نگیز بۇلسه گر یلغان  
 بیراغی هیلییره ب تورسین دایما  
 یشه سین وطنیم حر «افغانستان»  
 اندخوی، 27 جوزا، 1400 - ییل

مزارشریفده حضرت امیرعلیشېر نوایی نینگ هیکلی فرهنگ و مدنیتگه قرشی  
 یاووز انسانلر تامانیدن بوزیلدی. قوییده گی قطعه انه شو مناسبت بیلن یازیلدی:

### آنه یورت

شرق رنسانسی، تجدد دورى نینگ بنیادینی  
 قۇیدیلر حضرت نوایی همده میرزا بايقرا  
 قد چېکیب تورگن بنالردن سؤره نگ بو قصه نی  
 دېیدیلر: اولکن نوایی دن ابرور بو اعتلا  
 بلخ ده آسمان اۇپر گنبد گه کیم باعث ابرور؟  
 برچه بیلگه ی میرعلیشېر اونگه اولکن رهنما  
 بو «هری» بغریده قد چېککن مصلا لرنی کور  
 هر بیرى رنسانس دوریدن ابرور بی مدعا  
 بی ادبلیک، بی فراستلیک اېمس مو «فانی» گه  
 بوزسه لر تندیسه سینى، بیر تۇپر کۇنگلی قرا  
 بو عجب دیرکیم بوگون اؤز یورتیمیزده، یات میز

آه کیم، نې کؤرگولیک، نې فتنه بو نې افترا  
 بې خیالیک اېتگن انسانلرنی تاپشیر تنگریگه  
 تا که بېرسین تنگری اؤزی بو بلالرگه جزا  
 10 سنبله، 1400-ییل، اندخوی

### همراز

بیر کون چیقیان دشتگه مېن گل یتتی  
 «گل لاله» بیلن گفتگو آغاز ایتدیم  
 سؤز دفترینی آچیب، ورق‌لر سؤنگره  
 سؤز بابینی یوز رمز ایله باز ایتدیم  
 سؤردیم بو دلینگده‌گی قرا داغ نیمه ؟  
 دېدی که: کپچیر اگر فاش سېنگه راز ایتدیم  
 افسوس قیلیب دیدی سؤزین تکراراً  
 کیملرگه اؤزیمنی آه دمساز ایتدیم  
 دشت آره سیده قۇیب نېچه همدم نی  
 ناکسلر ایله کؤک اوزره پرواز ایتدیم  
 کؤنگلیم قاره سی شونینگ براینندی دیر  
 هیهات یمان آتنی مېن احراز ایتدیم  
 نې سهو و خطا بوگون که مېن ایتمیش مېن  
 تا اؤزنی اسیر حرص و هم آز ایتدیم  
 بو لاله حکایه سینی کیم یازمیش مېن  
 دل خامه سی بیرله نکته پرداز ایتدیم  
 زنه‌ار یمان کیشی بیله اؤلتیرمینگ  
 دېب، لاله تیلیدن آنی ابراز ایتدیم

مسکین بو وکیلی دېک سخن دُرّی له  
 دنیا اېلی نی بسی سر افراز اېتدیم  
 8 حمل، 1401 - ییل، اندخوی

عبدالروف جان وکیل زاده نینگ اېکینچی / اۇغلی، نبیره م «بؤمین جان» نینگ  
 توغیلگن کونی مناسبتی بیلن:  
 بحمدالله اېدی ماه « محرم »  
 تولد تاپدی کۆزیم نوری «بؤمین»  
 سرطان آیدن اېردی ییگیرمه  
 ینه آلتی اېدی تاریخی تعیین  
 روف جان نینگ اېکینچی نور چشمی  
 «دده م» رحمتلی ینگلیغ مهر آیین  
 امیدیم کامل و کۆنگلیم اونگه تۆق  
 بۇلر «بؤمین» بیرکون مرد رهبین  
 اونینگ سیماسیدن یخشی هویدا  
 دیر، اۇلگوسی ییگیترلر ایچره فردین  
 خدایا باشی ساغ اۇلسین همیشه  
 سیز آیتینگ بو دعاگه برچه آمین  
 26 سرطان، 1401 - ییل، اندخوی

قوباش 1401- ییلی اندخویده قیش ابرته راق کھلیب قلین قار یاغدی. جدی آبیده، ساووق درجه سی حتا که ( 24 ) گه کؤتریلیدی. بو ققشتغیچ قیشده مینگلب دال - درختلر قوریب قالدی. قوییده گی قطعه هم انه شو مناسبت اوچون یازیلدی:

### ققشتغیچ قیش

بو ییل نینگ جدی آبیده عزیزلر  
 ساووق بیرلن زمستان سخت کھلیدی  
 ایتیب سیرغین، قلین بیر قار یاغدی  
 بو سیرغین شدتی تنلرنی تیلیدی  
 نه قوش قالدی، نه دال و نه درختلر  
 قوریتدی برچه سین نابود قیلیدی  
 بو ققشتغیچ قیش و اچیق شمالدن  
 غریب و کمبغل بغری تېشیلیدی  
 شمال و اېزغیریندن هر بیر انسان  
 باشیدن کېچگنی نینگ اؤزی ییلیدی  
 قنی که ی یاغسه اپردی قار، اما  
 ایاس قهری بوتون بیرگه یاییلیدی  
 ساووق نینگ شدتیدن برچه پیراغ  
 بیرین کبیتین یېنیب بیرگه تۈکیلیدی  
 اگرچه یاغدی بی حد قار بولکون  
 ولی، نعمت یۇلی گویا بېکیلیدی  
 قوش و چۇمالی برچه دانه ایزلب  
 ساووق قار آستیگه کؤزی تیکیلیدی  
 23 جدی، 1401 - ییل، اندخوی

شنبه کونی آقشامی، حمل 12 - سی، 1402 - ییلی، اندخوی کلال خانه کوزه گر محله سیده جایلشگن «کلال خانه قیزلر لیسه سی» اؤت آلدی. اوشبو مکتب نینگ قندهی اؤت آلگنی انیقلمنه دی. انه شو المللی حادثه اوچون قوییدهگی قطعه یازیلدی :

### تعلیم کانونی

نچوک یاندینگ یوز آه، کویدی بدنینگ  
تعلیم آلیش ییری، بیلیم - فن کانی  
اوزاق ییللر سېنینگ قیزغین قۇنینگده  
اؤرگنیلدی بیلیم، درس و معانی  
باله لرگه اېدینگ اوزاق بیر زمان  
بیلیم درگاهی و دانش مکانی  
تعلیم و تربیه کؤریب چیقديلر  
سېندن بو محیطانینگ کۆپ بیلیمدانى  
کؤز تېگدیمى سېنگه اې عالی درگاه  
نې بۇلدى اؤت آلدینگ معرفت کانی  
بلکه کویمه گنسن، کویديريلگنسن  
اې خلقیم غرورى اې فخر و شانی  
سېنى کویديرگنلر، کویر بیر زمان  
کېلر اولرنینگ هم کویر زمانی  
حرمتلی استادلر عزیز انسانلر!  
قالمگهی اېل ارا، آدم یمانی  
عزیز اۇقووچیلر، شیرین باله لر  
بو قرا کونلر دیر، دهر امتحانی

بو لیسه قیته دن گلب یشنه گیی  
 قد چبر کر سما گه سرو بوستانی  
 بیلک اوستون ابرور جهل گه دایم  
 بو گیده یۇقتورور شک و گمانی  
 مکتبلر ایشیگی، آچیلگی، آلدین  
 گیده ی، بۇلر فضا بوتون نورانی  
 هر قرانغو توندن، کبین کون چیق  
 قویاش پارلمسه یۇقدیر امکمانی  
 باله لر آغزیدن بیر - بیر ساجیلر  
 دُرْدانه سۇزلر چون دُرْ عمانی  
 اولکم گه خصوصاً یورتیم انخویگه  
 دعا قیلیب دېگوم سۇزنی میدانی  
 ربیم اۇزینگ بینا همده دانا سن  
 اېزگو لحظه لرنی قیلگین ارزانی  
 وضعیت گر شونداغ بۇلسه، خلقیم نینگ  
 قۇلیدن ایش کبتر، آغزیدن نانی  
 بیلیم اۇرگنمسه وطن اولادی  
 توزه لمس وطن نینگ هم خاندانی  
 مکتب اۇقیسینلر عزیز باله لر  
 بۇلسین قیچاقی و یا کشکتانی  
 انه شونده اۇسر بو آنه دیار  
 انه شونده چیق اولوس ارمانی  
 دشمنینگ بۇلسه هم با سواد بۇلسین  
 نیمه بۇلسه بۇلسین، بۇلسین وجدانی

ضياء لى كىمسە لى، روشن فـكر لى  
 دىرلر اېل فرزندى، يورت پاسـبانى  
 تعليم و تربيه يۇقسە وطنـدە  
 او وطن نى دېگىل جەل مـكانى  
 يـخشى انسانلرنى، دېسە لى بـۇلر  
 خلق نىنگ تـكيە گاهى يورت نىنگ قـلقانى  
 سياستگە توشين اې اندخوى خـلقى  
 خان چارباغى مى سن ياكە قـۇرغانى  
 قـرمقۇل اولوسى كـۇزىنگ يـخشى آچ  
 بو گىلر برچە سى كـۇنگلىم ارمانى  
 بىلىم اۋرگىتىنگ لى اولادىنـگىز گە  
 وكىلى آيتە دىر بـۇلسە امـكانى  
 كـۇنگلىمدە بارىنى سىزگە عرض اېتـدېم  
 حوالە دىر سىزگە سـۇزىنگ قـالغانى  
 كـېلر آيتگنلرىم اې عزيز خـلقىم  
 بو سـۇزلرىم سىزگە جاى نـشانى  
 13 حمل، 1402 - يىل، اندخوى

## خاطره م

مېنى هر لحظه ده هر بير زمانده    اېسله تر خاطره خاطره م مېنينگ  
اېسله تر مى سېنى، خاطره لرېنگ    بارمى ياكه شوندهى خاطره نگ سېنينگ

## اولكه ده ناروا اوروشلر سېبلى ضرر كۆرگن باله گه خطاباً

فرياد قىل و چىغ اور و افغان قىل

آچون اېلى ناله نگ اېشيتيب اويغىنسين

باشينگه سېنى يمان \_ قرا كونلرنى

سالگنلر الهى كويىنيب تۇلغىنسين

19 اسد، 1400-يىل، اندخوى

## لاله

حمل نېنگ باشى بيرله يورتميزده    ينه نوروز عالم بۇلدى تكرر

وليكن لاله، گردون صرصریدن    هنوز هم پيكرى قان قلبى افگار

## آنه لر خلق ارا كوني مناسبتى بيلن

آنه جگر سۇكيپ، فرزندى اوچون    دنيا غملىرىنى ايچيگه يۇتر

يېمه گن نانينى جان و دل بيلن    دايم بالهسى نېنگ آغزيگه توتر

24 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

## سپاس

با سپاس انسانلر نېنگ كيم ليگين    سېن اونېنگ اعماليدن قىلگين قياس

اېل ارا هر كيمسه بۇلسنگ بۇل، ولى    بۇلمه گين هرگز عزيزيم ناسپاس

24 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

## دهر عذابى

بیر عمر دهر عذابى و فلک آزارین

دل اویى ایچره اونى راز کبی حفظ ایتدیم

بیلمه سین کیمسه بو دردیمنى دبان خلق ایچره

بو سبب دل ایشیگین حشرگچه بېرکېتدیم

10 جوزا، 1402 - ییل، اندخوی

## ادب

جهانده گر مینگ ییل تحصیل قیلسنگ

عبث ابرمیش حیاتینگ، یؤقسه وجدان

آغیز بیرله قوش آلسنگ هم، ابرورسن

ادب گر یؤقسه سېنده، طرفه نادان

## ادب

شرف دیر اېلگه دنیاده ایکی ذات

بیری سی دیر ادب، ایکینچی ایمان

کیشیده بؤلمسه بو ایگی خصلت

دېگه‌ی لر خلق آنی طرفه نادان

10 سنبله، 1402 - ییل، اندخوی

## رباعیلر، فرد لر، مربعلر و باشقه ژانرده گی شعرلر

## عید

مینگینگ هییت و قاش - قباغینگدیر عید

اېنگینگ سېنى جشن و بېت - یناغینگدیر عید

لطفینگ همه عید و اخم و قهرینگ بیر م

یاشماق تگیدن لعل کولایینگ دیر عید

25 ثور، 1400 - ییل، اندخوی

<<<>>>

اېل باشیگه نا اهل اگر باش اؤلسه

اېل باشی همه، بیر گله اوباش اؤلسه

برباد بؤلر یورت و کویر اېل برچه

سرسان اؤلر گر اېل باشی تاش اؤلسه

<<<>>>

قیرق ییل بؤله دی بو یورت جسمی کویه دی

دشمن، نې بیله ی، قچان اوروشنی قویه دی

مینگلرچه کیشینی یوتدی، بو بیر، نېته ی؟

آچ بؤری قچان یېماقدن تویه دی

24 سرطان، 1400 - ییل، اندخوی

<<<>>>

تون آرقه سیدن کبلر اېمیش آیدین کون

خورشید چیقوب نیست اؤلر دیجور تون

حافظ دېگنیدېک ای رفیق قینورمه

نې قالگوسی دیر چنان و نې قالگهی چون

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

بۇلدى وطنیم خراب افسوس افسوس

بۇلدى جگریم کباب افسوس افسوس

کۈنگلیم اۋتی و بو درد جانکاھیمدن

جسمیم ییدی پیچ و تاب افسوس افسوس

19 اسد، 1400 - ییل، اندخوی

افغانستانده امریکا نماینده سی زلمی خلیلزاد گه خطاب:

ابلیس

کۈرگنمی کیشی بو ینگلیخ انسان لعین

هم کۈنگلی فتین اونینگ و هم اۋزی فتین

سۋردیم، دیدی: ابل بو ناخلف فتنه چینی

ابلیسدن او بتر ابرور بو ناخلف ایله یقین !

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

گردون ستمی بیرله اولوس زار اۋلدى

بو خلق بلالرگه گرفتار اۋلدى

ایتر ابدیلر زمانه تکرار اۋلمس

لیکن کۈرینگیز زمانه تکرار اۋلدى

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

یارب بو وطنگه سېن صفا کېلتورگیل

خلق ایچره محبت و وفا کېلتورگیل

دایم تيله گیم شو دیر، وطن بوییده

امنیت و صلح و اعتلا کېلتورگیل

24 اسد، 1400 - ییل، اندخوی

افغانستان نینگ قاچقناغ جمهور باشلیغی / اشرف غنی / احمدزی گه خطاب :

ای خاین خود کامه بو کردارینگه تَف

اعمال شنیع و دون صفت کارینگه تَف

بوزدینگ وطنیمنی برباد اولگیل

ابل آلدیده خائنانه رفتارینگه تَف

<<<>>>

میهن ایچیده هرج گه یؤل آچدی غنی

بو مُلک همه بایلیغینی ساچدی غنی

بهرگن ابدی کۆپ وعده، ولی ایتمسدن

آرتیگه باقالمه‌یین توریب قاچدی غنی

<<<>>>

اۆزبېکستان بویوک مقام خوانی و اۆزبېکستان مقام مکتبی نینگ اساسچیسى یونس

رجبى تولدى نینگ 120 ییللیگی مناسبتى ییلن

یونس رجبى مقام استادى ابرور ایتگنده ترنم او بسى ساچگی در

بیتکوردی مقام شیوه سین کؤکلرگه دللرگه سالیب طرب ایله اسرو سرور

15جى، 1400 - ییل اندخوى

<<<>>>

«یاد ایتمس همیشه کیشینی غربتده کیشی»

بېکس نى وطندن اۆزگه یۇق هیچ ایشی

انسان وطنینی، نې سبیدن سېوه‌دی

زیراکه وطنده دیر اونینگ یاز و قیشی

<<<>>>

آنه وطنیم صبا لرینگ خوشبو دور

بیمار تنیمگه تۇپراغینگ دارو دور

تاریخ صحیفه سین ورقلب کؤردیم

هرصفحه سی شبهه سیز یاروغ کؤزگو دور

<<<>>>

بیلگونگ وطنینگ قدرینی، گر آیریلینگ

جانندن بو وطن عزیز دیر گر بیلینگ

تنگری بهره دیر بیرینگه مینگ، دهر ایچره

مشروط که دل بیرله تمنا قیلینگ

<<<>>>

بارمو خبرینگ صبا، عزیز یورتیمدن؟

افسرده اېمس موکین زمان جوری بیلن

تېز - تېز خبرین مېنگه بېریب توختنگلر

تا خاطریم آرام و سکون آلسین تن

<<<>>>

ملکیم نی گهی گردش دوران بوزدی

یورتیمنی گهی این و گهی آن بوزدی

یۇق یۇق نه فلک بوزدی نه دوران بوزدی

بلکه اونی بیر نېچّیته نادان بوزدی

<<<>>>

بأچونده یوز و خاطیریم و رویوم سن

دل باغیده چقنه گن سمنبویوم سن

گل - گل آچیلور کؤنگیل، طرب آلگهی تن

گر فخر بیلن دېسم که انخویوم سن

<<<>>>

دنيا گه كېلىپ بېلىك ايله اېنتىلدىم

هر كىمگه توانىمچه اعانت قىلدىم

بو يورت، عزيز و سېوگىلى اېركىنى

جان و تن ايله غرىبلىكده بېلدىم

22 جدى، 1400 - يىل، لاهور، پاكستان

دنياده نه زور و جور و قدرت قالگه

نې ثروت و جاه و مال و دولت قالگه

خلقىنگه توانىنگ باريچه خدمت قىل

اېل آره سېده فقط شو خدمت قالگه

<<<>>>

راحت كوره من دېسنگ كۈنگىل آغرىتمه

حرمت كوره من دېسنگ كىشى كم سېتمه

دنيا روشى بو دير كه اېتگن كۈرگه

بو قاعده نى تنى فراموش اېتمه

24 جدى، 1400 - يىل، كابل

<<<>>>

بېر شمع بېلن جهان منور بۇلمس

هر ذره سماده مهر انور بۇلمس

كۈنگىل سۈزىدن يره ت بوتون اشعارىنگ

كۈنگىل سۈزى يۇقسه، خوب دفتر بۇلمس

3 حوت، 1400 - يىل، كابل

نامرد اېلى آلىده باشىم خم بۇلمس

آفاق جفاسىدن كۈزىم نم بۇلمس

یخشی کیشیلر نی دبیديلر چون دریا

آلگن بیله مقداری اونینگ کم بؤلمس

4 حوت، 1400 - ییل، کابل

نوروز کھلیب جهان معطر بؤلدی

نوروز بیلن آچون مسخر بؤلدی

نوروز قدومی و حمل فیضیدن

المنه که کؤزلریم منور بؤلدی

<<<>>>

نوروز سبیلی کؤنگلینگیز چاغ اؤلسین

گل - گل آچیلیب همیشه یشناغ اؤلسین

هر تانگ توریب چپچک اپکینگ بی مقدار

تا حشرگه تبگرو یورتینگیز باغ اؤلسین

<<<>>>

سویلر بو تیلم ولى کؤنگیل شاد اېمس

آباد اېرور تن و دل آباد اېمس

کؤنگیل قوشی کویله مس بوگون زیرا کیم

او هم مېنېدېک دهرده آزاد اېمس

حمل بیرینچیسى، 1401 - ییل، مزارشریف

**مکتبلر یاییلیب تحصیلدن محروم قالدیریلگن یاش قیز باله لرگه اتب:**

سېن ییغله مه، ییغله سنگ بو دنیا ییغلر

دهر اهلی تۆکیب یاش سراپا ییغلر

کؤزدن آقیزیب یاش سما اوزره بولوت

شو کونده تۆلیب کؤزی چو دریا ییغلر

<<<>>>

چون سرو وطن باغیده آزاده من

چون زرّه اېلىم پاییده افتاده من

تورک اصلیتیم، انا یېرىم انخوی دیر

بیر بندۀ ناتوان وکیل زاده من

6 حمل، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*\*\*

کیملرنی جهانده صاحبِ جاه اېتدیم

قۇللب نېچه نی لایق دستگاه اېتدیم

قالگنده اۇزیمگه لیک بو دهر ارا

امروز و صبا و گاه و بیگاه اېتدیم

<<<>>>

دل دفتریکه هرني که انشا اېتدیم

کۇنگیل سۇزی نینگ بارینی املا اېتدیم

تکرار قیلیب مدرسه استادى کـبى

یوزلرچه قلم اهلینی ملا اېتدیم

<<<>>>

نیلەى که بو اېل قیغو بیله اۇترو دور

تقدیری مدام غم بیله همسو دور

قیغو یېمه نگیز اېلىم که آی نینگ یریمی

گر بۇلسه قرانغى، یاریمی یاغدو دور

<<<>>>

اېزگن بو کۇنگیلنى، بی وفا بدخو دور

اېتگن مېنى تېلبه، عنبرین گیسو دور

هر جَور که ظلمیدن چپکوم مېن

کۈنگلیم گه مدار و تنگه چون نیرو دور

27 حمل، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*

اېل مکرى ايله کۈنگیل بسی غم چپکه دی

گردون ستمیدن آه پیهم چپکه دی

حیران مونگه من، تنیم فلک جَوریدن

رحمت مونگه کیم، هنوز هم دم چپکه دی

<<<>>>

گاهی بو وطنی شرق ویران اېتدی

یوز آه گهی غرب پریشان اېتدی

بیگانه اولوسنی سیز ملامت اېتمنگ

بیر توده دَغَل یېر بيله یکسان اېتدی

8 ثور، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*

صوم آیی کېلیب خوش، ینه خۈش کېتگیل

دین اهلینی مقدمینگ ايله شاد اېتگیل

یارب بو اېلیمگه لطف و احسانینگه ايله

قهر و غضب اېشیگین مدام ببر گیتگیل

<<<>>>

رۈزه ابدی مېن اۋپالمه دیم مېنگینگنی

آته نگ قۈلیدن کۈرالمه دیم اېنگینگنی

آچون نی بوتون ایاغ آچغ اختر دیم

طنازلر ایچره تاپمه دیم تنگینگنی

9 ثور، 1401 - ییل / 28 رمضان المبارک، ق 1444، اندخوی

<<<>>>

امریک سېنینگ عهد ایله پیمانیڼگه تُف!

نفعیڼگ اوچون ایله گن بو احسانینڼگه تُف

خلق و وطنیم نی آه برباد اېتدینڼگ

برباد اېتووچی کار شیطانیڼگه گه تُف

17 ثور، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*

مولانا محمد اسحق انور نینگ رحلتی مناسبتی بیلن:

یوز آه بیلک صاحبی انور کېتدی دلسوز مربی و سخنور کېتدی

بیر عمر بیلیم بابیده خدمت ایلب نیله ی که اېل ایچره صاحب فرکېتدی

<<<>>>

ترک اېتدی جهان نی تا مولانا دانش اېلیڼگه دهر بسی بؤلدی قرا

دایم تېله گیم شو دیر بویوک تېنگریدن اوچماغ ایچیدن همیشه او آلسین جا

<<<>>>

انور سـخنی بسی معطر اېردی الفاظی مثال دُر و گوهر اېردی

تعلیم بېریشده اېرسه او بی همـتا سؤز کؤکیده هم چو ماه انور اېردی

16 جوزا، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*\*\*

یارب مېنی ناکس اېلیڼگه زار اېتمه نامرد اېلیڼگه اوزینڼگ گرفتار اېتمه

سېندن تېله گیم عمر بویی شولدیرکیم عالم اېلی یانیده شرمسار اېتمه

<<<>>>

گردون ستمی بیرله کؤزیم نم بؤلـمس افلاک جفاسی له بوییم خم بؤلـمس

قیلسنڼگ قیله ویرفلک باری ظلمینڼگنی ظلمینڼگ ایله، بیلسنڼگ همتیم کم بؤلـمس

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

دوران ستمى بىرلە زبون اۋلمس مېن      حق كۈچە سىدن تنى برون اۋلمس مېن  
باشىمگە فلک جَور تاشىن ياغدىرسە      بالله قسم كە ھمچو نون اۋلمس مېن  
19 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

كۈكلم اۋتر و ياز اۋتر، قىش اۋتر      آدم گر اېسنگ، اولوسگە يېتكورمە ضرر  
خلق آره سىدە گۈزل مَثَل بار دىركىم:      البتە كىشى اېككىنى اۋزى اۋرر  
23 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

### اندخوى نىنگ تۇرت فصلى

جان انخويىم بهارىنگ عطر آگىن دىر  
مهرىنگ كىبى يازلرىنگ بسى قىزغىن دىر  
كوز فصلىدە تانگ يېلىنگ اېرور راحت جان  
المنه قىشىنگ چو ماه فروردين دىر

### دنپانىنگ ايشلىرى

دنپا ايشى دىر گھى چنان گاهى چون  
اوقاتى گھى خۇش و گھى نامىمون  
انسان حياتى ھم فلک گردشى دېك  
گردون ايشىدە ى بارى سىدىر بو قلمون  
آتە و آنە

دنپادە آتە نك سېنگرى انسان قَيْدە  
آنە نك كىبى بىر بىر تۈلە قان قَيْدە  
بو ايكى مبارک كىشى نىنگ قدرىن بىل  
زىراكە بولر كىبى قىدردان قَيْدە  
27 جوزا، 1401 - يىل، اندخوى

## هیت

نیله‌ی که هییت کهلدی و شاد ابرمس دل  
محزون ابرور خاطر و محزون کؤنگیل  
یارب بو هییت فیضی ایله لطف ایلب  
بیرلیکنی اؤزینگ بو اولکه ده قایم قیل

&lt;&lt;&lt;&gt;&gt;&gt;

عید اؤلدی بوگون کؤنگیل بسی غمگین دیر  
بیر پاره غنی ابرور، نېچه مسکین دیر  
نیوچون بو جهان اهلی همه تېنگ ابرمس؟  
هیها ت نېچوک بو قنده بین آئین دیر؟  
19 سرطان، 1401 - ییل، اندخوی

\*\*\*

بیر نوع ابرمس گردش وارونه چرخ  
بیر نېچه جهان اهلیگه تورموش دیر تلخ  
آیتینگ بو نېچوک طریق و هم آئین دیر ؟  
تېنگ ابرمس ابرمیش، قیلهی انکه افسوس - اخ  
تکیه گاه

بی غیر خدای، تکیه گاهیم کیم دیر ؟  
اېل آره سیده پُشت و پناهیم کیم دیر ؟  
فریاد چکیب جهان نی مېن آختردیم  
دلن ایشیتووچی دادخواهیم کیم دیر  
15 اسد، 1401 - ییل، اندخوی

## مردميدان

برماق ايله خورشيد چو پننهان اولمس

هر ذره چو مه درخشان اولمس

ميدان ايچيده قىليچ نى اوينتگن ايله

هر تېلبه سواش ده مرد ميدان اولمس

20 اسد، 1401 - يىل، اندخوى

اوزبېك باله سيگه خطاباً :

اوزبېك بله سى، سېنگه ايپك تۇن يره شر

بېلىنگگه شې رومال بې چون يره شر

باشىنگگه عجب بو «چارگل» اۇلتيرگن

آلتايى چپن هميشه هر كون، يره شر

11 عقرب، 1401 - يىل، اندخوى

## حسب حال

بىر عمر آنم لفظيده خامه سوردىم

يوزلب ادب اهلى بيله مجلس قوردىم

ياتدن گلە يۇق، اگر يمانلىق قىلسه

هر نې كه كۇردىم آه اۇزىمدن كۇردىم

<<<>>>

يىللرچه ادب باغيده دوران سوردىم

دانش اېلى له بىلىك بساطين قوردىم

نادان كىشى بىرله همىنشين بۇلمىسدىن

دانا كىشىلر بيله توريب ينه اۇلتوردىم

<<<>>>

يۇلىمنى بېلىب مدام يۇلدىن يوردىم

دانش اېلى بىرلە ساز و صحبت قوردىم

هر كىمگە كە سۆز بېرگن اېدىم عمرىمدە

باللە كە دايم سۆزىمدە توردىم

<<<>>>

دنيا اېلىدىن بسى المىر كوردىم

كىملىرىنى حمايت آيله بان اۋستوردىم

هر يېردە كە بۇلسە ناخلف بې احساس

يوز قتله دن آرتىق يوزىگە تۇف اوردىم

21 جدى، 1401 - يىل، اندخوى

اۋىنب كوله من يوره ك نېگە شاد اېرمىس

كۈنگىل اويى شو باغى آباد اېرمىس

دنيا ايشىگە عزىزلىم حيران من

نېچون بو اولوس ظلمدن آزاد اېرمىس

7 حوت، 1401 - يىل، اندخوى

كابل

كابل، وطنىمنى تلىپىنر قلىبى سن آسوده سېن اۋلسنگ، آرام وطن

دهر آفتىدىن يېراق بۇل كابل جان دايم قۇرىسېن خدا اۋزى لطفى يىلن

<<<>>>

كابلنى كۈرىپ غمىن كۈنگىل شاد اۋلدى

احباب ايله اۋتكرن زمان ياد اۋلدى

نې يىخشى زمان اېكن اوشول دورانلر

خامم گە بوگون برچه سى اوراد اۋلدى

<<<>>>

بیر عمر وطن وصفیده ایجاد ایتدیم

سۆزیم بیله ابل قلب و دلین شاد ایتدیم

هرنې که یره تدیم ابل اوچون، عمریمده

هر نکته سیده اولرنی مېن یاد ایتدیم

<<<>>>

بای اؤلسنگ اگر، سېنگه همه یار بؤلر هر تور سخیننگه ابل خریدار بؤلر

عمریمده مېنگه بو آشکار اولدی کیم هر کیمده که بؤلسه نقدی بادر بؤلر

<<<>>>

نیله ی که زمانه اهلیده یوقدیر درد گردون ابلیدن شو باعشی کؤنگلیم سرد

نې تور بو زمانه کیم اونینگ قؤینیده هیهات تاپالمه دیم فقط یالغیز مرد

23 ثور، 1402 - ییل، کابل

\*\*\*

نیله ی که یشم کېچدی بوتون غم بیرله

هر لحظه سی، یوز آه، غمین دم بیرله

یوز بار شکر شو تور غمین عالمده

اؤتکردیم عمرنی یخشی آدم بیرله

28 ثور، 1402 - ییل، مزارشریف

صلح

یارب وطنیمگه صلح ایجاد آیله بیچاره وطن اهلینی دلشاد آیله

سندن تیله گیم همیشه بو ابرمیش کیم یاو فتنه سیدن اولوسنی آزاد آیله

4 سرطان، 1402-ییل، اندخوی

### بیره ده بیر کمبغل باله تیلیدن:

کیمکه نېته ی هییتده تن پۇشیم یۇق

اوییمده مېنینگ تۇشرگه مفروشیم یۇق

کیمکه کېییم، ییمکه نانیم بۇلسه

بو ایگى سیدن بۇلک کۇنگیل خۇشیم یۇق

### شرف

دنیا چوچوک و تلخیگه خو قیلیمش مېن

دهر ایچره بیلینکی جستجو قیلیمش مېن

درکار اېمس مقام ایله مال، فقط

آچونده، شـرفنى آرزو قیلیمش مېن

12 اسد، 1402 - ییل، اندخوی

### قربان هییتی

قربان کونیده بۇلمه سنگ ای جان، نېته ی ؟

کۇنگلیم غم و دردینی بوگون کیمگه بیتە ی

مېن، اوشبو هییت کونلری، جانا، سېن سیز،

باشیمنی آلیب بو یورتدن قَیگه کېته ی؟

7 سرطان، 1402 - ییل، اندخوی

« تاریخ اندخوی » اثریم نینگ اتمامی اوچون:

تۇرت ییل بو اثرگه اسرو محنت اېتدیم هر نې که حقیقت اېردی آنی بیتدیم

عزم اېتگن اېدیم بو تور اثر یازگوم دېب المنه بوگون آریغ هدفگه بیتدیم

25 قوس، 1402 - ییل، اندخوی

## تویوقلر، تورتلیک لر و منظوم ترجمه بیتلر

حضرت ابوالمعانی میرزا عبدالقادر بیدل رح دن:

ز بعدِ ما نه غزل، نې قصیده میماند

ز خامه‌ها دو سه اشکِ چکیده میماند

ترجمه :

بیزدن کبیین نه چامه نې قصیده قالگوسی

خامه لر دن نهچه اشکِ چکیده قالغوسی

21 میزان، 1401 - ییل، اندخوی

## قلم خلق ارا کونی مناسبتی ییلن

مؤنگلی تونده سېنگه همدم دیر قلم

غملی کونده سیزگه محرم دیر قلم

بؤلسه یالغیزلیکده یولداشینگ کتاب

دردینگه چون دارو - مرهم دیر قلم

11 عقرب، 1401 - ییل، اندخوی

حضرت ابوالمعانی میرزا عبدالقادر بیدل رح دن:

رنج دنیا، فکر عقبی، داغ حرمان، درد دل

یک نفس هستی به دوشم عالمی را بارکرد

ترجمه:

دهر جوری، آخرت فکری و کؤنگیل محتتی

بارلیق بیلکمگه بو عالم یوکینی یوکلہ دی

2 دلو، 1400 - ییل، کابل

آدملر نینگ کیملیگی

پولینگ گر بولسه ابل ایچره تانیلگونگ

قۇلینگدن هر نې كېلسه آنی قیلگونگ

بو اۆتكونچی جهانده ای عزیزیم

آدملرنی ایشینگ توشگنده بیلگونگ

7 حوت، 1401 - ییل، اندخوی

دوران گردشی

زمانه جوری، دوران گردشی ای دوست بو ینگلیغ

نېچه کون قالسه قالگهی، لیک بیلگیل تا ابد قالمس

شرف

الله اؤزینگ کرم قیلیب بېرگهی سن

هر بنده نگه عافیت بیرله و شرف

طالع

چیان چاقسه بیراونی بو جهانده

چاقرا تاش بقه بیزلرنی بو بېرده

\*\*\*

صایب تبریزی دن:

آنروز ترا نخل برومند توان گفت

کز هر که خوری سنگ، عوض میوه فشانی

ترجمه:

دېسه بۇلور اول کون سېنى بېر نخل برومند،

هر کي مدن يېب تاش، کي بين مېوه تره تسنگ

17 حوت، 1401 - ییل، اندخوی

یخشیلر

یخشیلر بۇلگه‌ی جفا تبریگه دهر ایچره هدف

گر دېسم یالغان، بو سۆزنى پیر دانان سۆره نگ

30 دلو، 1401 - ییل، اندخوی

فرد

امتحان اېتدیم، ضرورت چاغی دنیا اهلینی

تاپمه دیم لیکن، خلاق ایچره هرگز همدمی

خلق اوچون

هر نې که یازدیم، یره تدیم تون و کون

سۆزلریم خلقیم اوچون اېردی بوتون

26 قوس، 1402 - ییلی، اندخوی

آنم تیلی

آنم تیلی بو جسم ایله جانیم ینگلیغ

یۇق یۇق، اېرور او روح و روانیم ینگلیغ

یخشی بۇل

خلق بۇلسه گر یمان، سېن یخشی بۇل

دېسه لر تا خلق دایم، یخشی بول

یخشی آت

یخشیدن قالگی جهانده یخشی آت

یخشیلردن بو وطن تاپگی قوام

جان سېنگه

مینگ ییل اؤتسه، یات بۇلمس جان سېنگه

بۇلسه گر جان، بۇلمه گی هم یان سېنگه

پخته و خام

یوز ییل اؤتسه پخته پخته، خام خام

قنچه یازسنگ میم میم دیر لام لام

خام

آته لردن بار مثل کیم دییدیلر

خام ایتیپ، پخته تینگلشدن نی سود ؟

23 سنبله، 1403 - ییل، اندخوی

تیل زخمی

اېل قلییدن هرگز یخشیلیک کبتمس

مقصدگه کیم بیتر، ینه کیم بیتمس

خلق ایچره متل بار، ازل - ازلدن

قیلیچ زخمی کبتر، تیل زخمی کبتمس

28 جدی، 1402 - ییل، اندخوی

**تویوقلر**

گر قرا بؤلسه کوزینگ، دیر اینگینگ آل

سېن مېنى سېوسنگ کېلیب قوینینگه آل

گر آلیب بیلسنگ مېنى آغوشینگه

راضی بؤلگی بو ایشینگدن برچه آل

\*\*\*

بیرگه لیکده خیـر بار دیر آنی توز

بیرگه لیکده هر بیر ایش کبلگوسی توز

آیره لیق توزسنگ اېل ایچره یخشی بیل

تا ابد بؤلگونگ عزیزیم تـؤز - تـؤز

\*\*\*

ایسته دیم یاردن اویچ بیر - ایکی اوچ

قهر ایتیب دېدی: یوقال کۈزیمدن اوچ

قه یریلیب اۋدیم دوداغیدن، دیدی:

بیر کونی سېن بې ابدن آلگوم اوچ

6 میزان، 1403 - ییل، اندخوی

کۈز

تېره ایتدی روزگاریم قاره کۈز

چاره نې دیر، ایتسه هرکون قاش و کۈز

آره میزنی شوم رقیب ساووتدیمو ؟

آه سېوگیمیزگه یا تېگدیمو کۈز

\*\*\*

مینگ یمان سۈزدن اۋنگت دیر یخشی سۈز

انگله گې بو سۈزنی کیمده بۈلسه سوز

یخشی انسانلرگه وحدت جامیدن

عاقل اېرسنگ بادۀ مستانه سوز

\*\*\*

ارزیگی دېسم، گل احمـر بېتینگ

گر سۈزیم توز اېرسه، زرحلدن بیتینگ

تېنگی یۇق دېسم لبِ لعلینگنی هم

آری بو هم دیر بېتینگ ینگلیغ بې تېنگ

20 جدی، 1403 - ییل، اندخوی

یوز

ییل اۋتیب مېرو بوگون کۈرکۈزدی یوز

بۈلدى اېنگی آل بۈلگـچ یوزمه یوز

حقیگه آیلد دعا دیدی کۈنگیل

آرتسین، حُسْنی چبرایی بیرگه یوز

تون

هجریده یاندیم اینیگ مېن روز و تون

کویدی هجری اۋتی له جسمیم بوتون

کۈپ تحمل آيله دیم، لیکن بو هجر

ذره قیلدی گرچه مېن اېردیم بوتون

23 حمل، 1404 - ییل، اندخوی

سیز

دیدیم جانانگه: جانیمدن عزیز سیز

کېره کمس دیر جهان بیر لحظه سیز سیز

کۈنگیلدن سیزنی آرتیق سېوگنیمنی

دېگوم اېلکیمگه، آنی اېز مه اېز سیز

سیز: شما، بدون، یازماق معنالریده

\*\*\*

کۈز

نې بۈلدى مېنگه باقمه یدیر قرا کۈز

بو کونلر ايله گى تينمه ی قاش و کۈز

وفا شاهی اېدی دل کشوریده

یمان کۈز بیرله انگه تېگدیمو کۈز؟

17 جدی، 1403 - ییل، اندخوی

<<<>>>

استاد نامق نینگ ساغینیپ:

اېرور سیز هم ینه حرمتگه لایق

یقین سیز قلییمه استاد «نامق»

یېراق اېتدی زمانه بیر - بیراودن      کؤریشکه سیزنی بیز هر لحظه شایق

\*\*\*

از استاد محمد اسحاق ثنا به شاعر:

به دوست دانشمند، شاعر ذواللسانین و نویسنده آگاه جناب غلام سخی وکیل زاده  
اندخویی تقدیم است:

استاد وکیل زاده تویی مهربان من      نام خوش همیشه چو ورد زبان من  
چشم شده ضعیف و کمی گشته بی فروغ      بنما دعا که صاف شود دیده گان من  
به جواب شعر استاد محمد اسحاق ثنا:

استاد ثنا کان محبت اؤزینگیز      سرچشمه مهر و الفت اؤزینگیز  
حرمته سزاوار دېسم کافی اېمس      الحق، که توتنه شرافت اؤزینگیز  
و ینه:

دهر آفتی و ینه جهان مکریدن      تا حشر عزیز لرنی خدا دور ایله  
ارباب قلمنی لطف و احسانینگ ایله      خلق آره سیده مدام مسرور ایله  
لطفینگ ایله مهر و عافیت مسکنینی      دایم بو صفا اهلینگ معمور ایله  
فی الجملة ثناکی بویوک انسان نینگ      عمرینی اوزاق، ساغلیگین زور ایله  
سپندن تيله گیم شودیر مېنینگ یا ربی      استاد «ثنا» چشمینی پر نور ایله  
نامینی بویوک محقق و بیلیمدانلردېک      اهل آره سیده مدام مشهور ایله

تابوغینگ که بو دعای خیریمنی اؤزینگ

تنگریم کرمینگ آرقه لی منظور ایله

20 سرطان، 1403 - ییلی، اندخوی

## رثائی‌له‌ر

قلم اربابی داکتر سردار اېلمراد ارغون‌نینگ رحلتی مناسبتی بیلن

اېرکسپور انسان

یوز آه سخن مجمعی دن — مرد خردمند

حسرت‌گه قوییب برچه نی ناگه سفر اېتدی

بو عهدسیز آفاق و وفاسیز بو آچوندن

تقدیر‌گه تن بهردی، جهانندن گذر اېتدی

بیر عمر اولوغ مقصد ایله عمر کېچیردی

نامینی وطن دفتريده معتبر اېتدی

سؤز اهلینی ماتم‌گه قوییب رحلتی بیرلن

دانش اېلی نینگ بارینی خونین جگر اېتدی

تورلی اثر ایجاد اېتیب فخر قازاندی

پنداری ایله اولکه اېلین باخبر اېتدی

« ارغون » بو قلم صاحبی هم مرد خردمند

دانش سوویدن سؤز چمنین بارور اېتدی

مردانه کوره شدی وطن ارمانی یؤلیده

پیکارینی تینمه‌ی تون و کون مستمر اېتدی

تقدیر تقاضاسی بیله بو اېرکسپور ذات

ترک ایله دی یالغانچینی، کېلمس سفر اېتدی

بو سانحه کؤنگلیمنی حزین اېتگنی باعث

ایلگیم بو رثا نامه سینی مختصر اېتدی

16 قوس، 1399- ییل، اندخوی

**تنيقلی يازووچی عبدالله رويين فرزندى فرهاد رويين نينگ وفاتى مناسبتى ييلن:**  
 اې چرخ جفا پيشه و سفاک و ستمگر  
 فرياد قۇلينگدن که ستم ايله دينگ ايجاد  
 آز اېردى مى شونچه ستمينگ خلق باشيگه  
 آرتيردينگ المرنى، قليب قيغونى بنياد  
 سۇلدى بو وطن گلشنى غم صرصرى بيرله  
 بير باغ نېگه بۇلمه دى اېلگينگ ييله آباد  
 بو واقعه نى، نې تيل ايله، ايله سم اظهار  
 بو حادثه نى قهى دل ايله مېن اېته يين ياد  
 دلرگه قۇيب داغ، وفا سيز بو جهانندن  
 تقدير تقاضاسى له فوت ايله دى «فرهاد»  
 هم اېردى ييليك صاحى او خلق ايچيده  
 هم عايله سيگه اېدى او مهرلى اولاد  
 بېداد قۇلينگدن، بسى اې چرخ، اېمس دير  
 خشنود كيشى خاطرى و همده دلى شاد  
 روحينگنى تيلب شاد و مكانينگنى چو فردوس  
 فرهاد سېن اې دانش اېلى نى اېتيبان ياد  
 8 جدى، 1399 - ييل، اندخوى

### تخار ولايتى نينگ قهرمان شخصيتى پيريمقل ضيايى نينگ شهادتى اوچون:

|                                  |                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| حوادث صرصریدن آه مينگ آه         | وطن باغیده سۇلدى سرو و سنبل       |
| «تخارستان» گلستانیده ايندى       | نوا قيلمه يدى، اون چېكمه يدى بلبل |
| بو اېركين سرو، كيم اېردى عزيزلر؟ | تخارستان فرزندى «پيريمقل»         |
| عدو نيرنگى بيرله بو دديل مرد     | شهادت جاميدن اېتدى تناول          |
| شو باعث قان يوتر قتغان زمين هم   | بوتون بلخ و سمنگان، بلخ و كابل    |

اتالردېک کؤره شدی، چرچه مسدن      باش اېگمه ی یاوگه، هرگز اؤلمه دی قول  
دعا قیلگوم خدا جایینگی اېتسین      بهشت جاودانی اې «پیرمقل»  
12 ثور، 1400 - ییل، اندخوی

### بیلیملی شخصیت استاد عنایت الله بی ریا وفاتی مناسبتی ییلن

«بیریا» اېردی عزیز و قدردانلردن بیرى  
اېل ارا چوخ نکته دان و مهربانلردن بیرى  
هم بیلیم اربابی اېردی هم فضیلت صاحبی  
معرفت کانونی ایچره نکته دانلردن بیرى  
بېرگن اېردی تېنگری اونگه انچه عزّ و انچه شان  
دبیدیلر شو باعثى او فخر و شانلردن بیرى  
بار اېدی کؤنگلیده دایم اېل اوچون اېزگو تیلک  
شو سبب، اېل دېردی آنی فکری کانلردن بیرى  
اېردی جوزا آیی، بیزنی ترک اېتیب بو نیک بخت  
کېتدی، یوز آه اندخویدن کته کانلردن بیرى  
28 جوزا ، 1400 - ییل

### معارفده بیر عمر خدمت کؤرستگن استاد خواجه قل خان نینگ وفاتی مناسبتی ییلن:

یوز آه و مینگ افسوس و المـ  
کؤز یومدی جهانندن خواجه قل خان  
بیر عمر بیلیم عرصه سیده ایلده دی خدمت  
هم اېردی بیلیم شایقی هم خادم عرفان  
تدریس بیلن اېل ایچیده شهره قازاندی  
شو باعثى اېل ایچره شرف تاپدی بو انسان  
بیر عمر معارف ده بؤلیب اوشبو معلم  
تعلیم بېریب ایلده دی مینگلرنی بیلیمدان

ارباب فضیلت بیله بو خلق یانیده

کسب ابتدی معارف ایچیده کته بیر عنوان

تنگریم اؤزی لطفی بیله، استاد عزیزینینگ

قیلسین به ابد جایلرینی جنت و رضوان

26 جوزا، 1400- ییل، اندخوی

ذواللسانین شاعر، خوش ذوق شخصیت الحاج محمد یحیی حفیظی جوزجانی

نینگ هندوستانده رحلتی مناسبتی ییلن

### بۇغیلگن بۇغیز

دریغا! چرخ، بو نې حال و نې کون؟  
کون اؤتسه آرتیـررسن باشیمیزگه  
آز ابردی مو قیناغینگ خلقیمیزگه  
کۆپ آز مدت ایچیده آره میزدن  
متین نی سېن ایبردینگ بیزدن ای چرخ  
«حفیظی» نی هم آلدینگ رحم اېتمه ی  
بو هم تقدیریمیزگه سیغمه دی، آه  
غنیمت ابردی بیزلرگه «حفیظی»  
بۇغیلگن بۇغیزیم و کؤکسیم تۇلاغم  
یقام یېرتیب فغان اېتسم اېمس تانگ  
وفاتینگ بیرله ای اولکن حفیظی!  
سېنی یاد ایله بان بو چامه ایچره  
دعا ایلب تیلرمن تابوغیدن

سالیب سن اېل باشیگه مینگ الم نی  
آغیر احوال و یوزلب بار غمـنی  
ینه اوستیگه آرتیـردینگ ستمنی  
سېن آلدینگ انچه ذات محترم نی  
قۇیبیان اېلکه میزگه انچه غم نی  
بو ینگلیغ شاعر اؤتکیر قلم نی  
قه یېردن تاپگه میز بو خوش قدم نی  
فلک آلدینگ اېلیگه مغنم نی  
قۇیالمسمن یؤل اوزره بیر قدم نی  
خدا حق، فلک، بس قیل ستم نی!  
بوتون قیغوگه چۆمدیردینگ امم نی  
یورهک قانی ایله چېکدیم رقم نی  
مکان اېتسین خدا سېنگه ارم نی

12 سرطان، 1400- ییل، اندخوی

اندخوی معارف اساسچیلریدن استاد رمضان خان پیغام رحلتی مناسبتی ییلن

به ناگه یتدی مېنگه اوشو پیغام وفات اېتمیش بوگون استاد «پیغام»

تون وکون زحمت اېتگن چرچه مسدن      معارف عرصه سیده صبح تا شام  
 معارف ایچره یوزلب دانش اهلین      پیتوردی وایه گه بو نیک فرجام  
 معارف سطحیده هم خلق ایچره      قازاندی در حقیقت او نکو نام  
 تیلرمن قول کو تاریب در گهیدن      که تاپسین جنت ایچره روحی آرام

18 سرطان، 1400 - ییل، اندخوی

سیاستچی، شاعر و یازوچی **استاد اسدالله ولوالجی** نینگ وفاتی مناسبتی بیلن:

نې باعث کیم بوگون عالم ایچیگه      توشیب دیر ناله، یوزلب شور و غوغا  
 سېن ای چرخ ستم پیشه جفاجو      ایترسن ظلم و ایتمس سن مدارا  
 بو شفقت سیز ایشینگ بیرله سراپا      سالیب سن اېل باشیگه تورلی بلوا  
 اگر ناتوغری بولسه اوشبو سؤزیم      دبی اؤزینگ سؤز لیریم گریولسه بیجا  
 مېن حقلی من قۇلینگدن داد ایتسم      و یا اعمالینگ ایتسم اېلگه افشا  
 فغان «ولوالجی» ینگلیغ محترم نی      اییردینگ بیزدن ای یالغانچی دنیا  
 نه قیلدینگ ای فلک اوشبو اولوسگه      قوریب ظلمینگنی ایتدینگ فتنه برپا  
 ابدی «ولوالجی» مرد سخنور      بیلیک اربابی انسان تـوانا  
 کوره شدی اېل اوچون مردانه تۇختب      ابدی او در حقیقت مرد والا  
 حزین خامم کوزیدن قطره - قطره      آقیزیب اوشبو قطعه قیلدی انشا  
 تیلرمن در گهیدن صدق بیرلن      که جنت ایله سین جایینی الله

6 سنبله، 1400 - ییل، اندخوی

تانیقلی یازوچی و ژورنالیست **دکتر محمد صدیق امینی** رحلتی مناسبتی بیلن

دریغ اؤتگونچی دنیان کوز یومدی      قلم اربابی سؤزی آتشینی  
 صدف بغریده پنهان یگه گوهر      بو قیمتلی گهر، لعل یمینی  
 ادب بازاریده، بزم ادب ده      ابدی الحق بهاسیز چون نگینی  
 سخن بابیده بولسه قنچه محکم      عملده هم ابدی مرد متینی  
 تیلردی ملتیه گه جان و دلدن      طلایی عصر و دنیای نوینی

حمل آیدن ابردی «اؤن و سگیز» «امینی» بۆلدى بو كونده زمینی  
 خرد دن سؤره دیم: نې واقع اۆلدى دیدی: ترك اېتدی عالمی «امینی»  
 مكرر از خرد پرسیدم امروز تو با این حادثه آیا امینی؟  
 بگفتا با هزار افسوس آری! ز عالم رفت یار و همنشینی

21 حمل، 1401-بیبل، اندخوی

فقیه، طریقه پیری فضیلت مآب خلیفه صفیرالله خان نینگ وفاتی مناسبتی بیبلن

### پیر طریقت

یوز حسرت و درد و آه، بو عالمدن کۆز یومدی فقیه کیمسه صفیرالله خان  
 فرزانه مدرس و ینه طریقه پیری هم اهل طریقت و هم آگاه زمان  
 یوزلب بیلیم اهلینی بسی زحمت ایله باشقردی صفا کویگه اوشبو انسان  
 قرآن کریمنی برچه سین حفظ ایلب دین بویریغینی ینه صرف ایله علم بیان  
 اؤرگندی ابل اولادیگه او تینمسدن کسب اېتدی ینه جان بیله تا حدّ توان  
 تقدیر تقاضاسی ایله بو عالم دنیانی قیلیب ترک، ارم توتدی مکان  
 ساووردی باشیگه ابل بوگون تۆپراقلر یوز آه فضیلتی کیشی کبتدی دېبان  
 یارب کریمینگ بیرله قیلیب رحمتلر یاتگن بیرینی ایله اؤزینگ باغ جنان  
 تقدیر ایشیگه علاج یوق اورتاقلر هرینده کبتر نصیبه‌سی بیتسه قچان

31 جوزا، 1401 - بیبل، اندخوی

تیل شناس، تورکولوگ، ادبیات شناس **پروفیسور محمدزاده صدیق دوزگون** رحلتی  
 مناسبتی بیبلن

قلم اربابی، ورجاوند «دوزگون» جهانندن با تأسف اېتدی رحلت  
 ایکی تیلده یراتیب طُرفه آثار شو باعث خلق ایچره تاپدی شهرت  
 نسب ده ابردی تورکی اېلگه منسوب ولی فارسیده هم بس چپکدی محنت  
 سوچوک ایجادی بیرله، تیل بوییده قازاندی اېزگو نام شان و شهرت  
 خصوصاً اؤتیز بیل ایچره، یره تگن کتابی ابردی کان علم و حکمت

«محمدزاده صدیق» نامی بیرلن قلم تېبراتدی اېراندە اوزون وقت  
 خلاق ايچره تألیفاتی بیرله بلی کسب اېتدی اوزگون کته حرمت  
 نهايت عجز بیرله ايله رم ذکر خدايا قيل اونگه ماوا جنت

12 عقرب، 1401 - ييل، اندخوی

تشقی ایشلر وزیرلیگیده اوزون مدت دیپلومات حیثیده ایش آلیب بارگن عزیز  
 دوستیم اسدالله جان رحمانی، بیر خودکش حادثه سبیلی کابلده شهادتگه ابریشدی.  
 انه شو قیغولی حادثه اوچون قۇییده گی قطعه یازیلدی:

بې محل اېتدی قضا مینگ افسوس ؟ سېوگیلی کیمسه عزیز «رحمانی»  
 متواضع کیشی و فرهنگ دوست اېدی هم شخصیت عرفانی  
 شهره اېردی اېل ارا دوستیم نینگ آچون ايچره عظمت هم شانی  
 صفتین آيله سم اظهار بوگون اېدی او مهر و محبت کانی  
 هر نه تقدیرده اېرسه شو بوئلر بنده تغییر بېرالمس آنی  
 تابوغیدن تیله گیم شول دیرکیم جایینی خلد دن اېتسین آنی!

7 حمل، 1401 - ييل، اندخوی

## اشعار فارسی - دری

ملمع به استقبال شعر لسان الغیب خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی

خال هندویی

اگر آن تورک تاتاری به دست آرد دل مارا

ایکی محرابیگه بخشیده ایتگوم نقد انشاء را

به خال هندویش حافظ اگر شیراز کرد هدیه

ولی مهن ساوغه ایتگوم مهنیگه یک بیت زیبا را

گر حافظ بود مسحور دو خال لعبت هندی

مهن ابرسه جان بیلن سہوگوم ادبلی تورک یکتا را

«لسان الغیب» شهری را به یک خال سیه بخشید

او ینگلیخ، بیر بلد گه مهن قچان ساتگوم شکرخا را

به خالش تحفه شد دو مُلک از حافظ، ولی اینجا

مہنینگدہک قنچه لر بیرگه ی یؤلیدہ قنچه سرہا را

بہرر تورکانہ یاریگہ دل و ہم جانینی، لیکن

وکیلی بہرمہ گی ہرگز قرا ہندو گہ دل ہارا

12 ثور، 1400 ، اندخوی

## عید نامیمون

گو، عید که امسال در این خطه نیاید  
 در کشور ماتمزده گان ره نگشاید  
 آواز دهد جُعد به هر گوشه میهن  
 «بلبل به چمن نغمه شادی نسراید»  
 ما غمزده گان را غم و اندوه است مصاحب  
 اربابِ خرد را لب پر خنده نشاید  
 نی نظم خوش آید به قلم، نی به زبان شعر  
 نه نثر فصیح بر لب و نه شعر تر آید  
 عالم همه شادند ز یمن شرفِ عید  
 در کشور ما لیک خوشی رو ننماید  
 نه ظلم دوام یابد و نی جور تداوم  
 یابد، ولی تا به معاد هیچ نیاید  
 کس نیست در این غمکده احوال وطن را  
 با حرفِ دل و تیغِ قلم شرح نماید  
 بزم و طرب و محفل یاران و عزیزان  
 هرگز به دل غمزده شادی نفزاید  
 ای چرخ، چنان بر دل ما غصه فزودی  
 کاین غصه ز دل تا به قیامت نبراید  
 بر لطف خداوند دل و جان در این شهر  
 افسانه ابلیس به زودی به سر آید  
 اندخوی، 29 سرطان 1400، روز اول عیدقربان

به مناسبت چاپ مجموعه شعر (یاد آشیان) شاعر فرهیخته و وطن‌دوست جناب  
استاد محمد اسحق ثنا

جلوه‌گاه معنی

|                                     |                              |
|-------------------------------------|------------------------------|
| دَفتَرِ شعری که اکنون طبع شد        | هست عنوانش «یادِ آشیان»      |
| این وزین مجموعه دارد در دلش         | گوهرِ معنی، هزاران درِّ نهان |
| دیرگرامیه، قلم اربابی، مردِ خامه زن | بو عزیز کیمسه «ثنا»ی مهربان  |
| شاعر شیرین کلام و خوش سخن           | در قصیده چیره دست و نکته دان |
| راست گویم نظم شور انگیز او          | چون گلی نورسته در صحن جنان   |
| میچکد از خامه اش لعلِ ثمین          | می تراود از کلامش درِّ عیان  |
| کلک شکر ریز و عطر آگین او           | سحر انگیز است چو جادودمان    |
| دَفتَرِ زیبای «یادِ آشیان»          | منیع لطف است بر صاحب‌دلان    |
| معنی رنگین که دروی مضمراست          | چون صدف در وی بود گوهرِ نهان |
| جلوه‌گاه معنی است ابیات او          | بود هم آینه دار از بوستان    |
| تا ابد باقیست شعر نغز او            | تا به روز حشر منتش جاودان    |
| این حدیقه بر «ثنا» تبریک باد        | هم به اهلِ دانش و صاحب‌دلان  |

تا قیامت نظم او بشگفته باد

این بود بر من وکیلی آرمان

20 ثور 1401 ، اندخوی

## مخمس بر غزل شاعر عصیانگر زنده یاد شهریار

## در بستر تنهایی

دیربست بلبلان چمن پر نمی‌زنند

خنیانگران نغمه چرا سر نمی‌زنند

خیر است هم‌رهان سخنی گر نمی‌زنند

«یاران چرا به کلبه من سر نمی‌زنند؟»

آخر چه شد که حلقه بدین در نمی‌زنند»

از زیر بار حادثه چون نون خمیده ام

در انزوا و گوشه غم آرمیده ام

گویا چو اشک دیده به هر جا چکیده ام

«پنداشتند همچو درختی تکیده ام

سنگی از آن به شاخه بی بر نمی‌زنند»

کردند خیرباد حبیبان شهر ما

آیا ز شهر برفتند قریبان شهر ما

گویا زیاد برده اند ادیبان شهر ما

«یا رب چه شد گروه طیبان شهر ما

سر بر من فتاده به بستر نمی‌زنند»

صد آه، غافلند همه اندرین دیار

ز ابنای روزگار چشم طمع هیچ‌گاه مدار

این چرخ نیست بردل بشکسته سازگار

«مردم دریغ مرده پرستند شهریار

کاندر حیات سر به هنرور نمی‌زنند»

اندخوی، 21 ثور سال 1401 ش

## به استقبال غزل مولانا جلال الدین محمدبلخی

### آب دیده

« نه شېم نه شب پرستم که حدیث خواب گویم  
 چو غلام آفتابم هم از آفتاب گویم »  
 نه هراسی از سیاهی و نه بیم از تبااهی  
 چو طلوع صبح صادق به شما جواب گویم  
 قلمم ز سرفرازی به سپهر میزند طعن  
 من از این سبب یک عمری سخن از کتاب گویم  
 کسی خاطرم بیپوید، کسی قصه ام بجوید  
 ز دل و ضمیر روشن به همه جواب گویم  
 سخنم به وصف میهن به خدا چه آبدار است  
 به ورق هر آنچه ریزم غزل پُر آب گویم  
 قلمم چو تیغ بران، غزلم چو آب حیوان  
 من از این دو بیت جامع به تو بی حساب گویم  
 فلکم یکشت ما را به زمین نا مرادی  
 به شما چگونه این غم، به چه اضطراب گویم  
 دلم از جفای گردون که مپرس داغ داغ است  
 پس از این گمان مبر تا سخن از گلاب گویم  
 روش کج فلک را به قصیده شرر خیز  
 و به خاطر حزین و به دل کباب گویم  
 به کجا روم و کیلی ز جفا و قهر گردون  
 به کجا برم من این غم به که این عتاب گویم  
 30 ثور 1401 ، اندخوی

به مناسبت وفات شاعر وارسته زبان فارسی / بتهاج هوشنگ سایه  
 هوشنگ سخن سنج گرانمایه برفت گویی که ز باغ شعر پیرایه برفت  
 احباب، میان انجمن می گفتند: خورشید متاب، چون «سایه» برفت  
 19 اسد 1401، اندخوی

### یاد وطن

«هر بی وطن به یاد وطن گریه می کند  
 این بلبل از فراق چمن گریه می کند»  
 از جور روزگار و جفای ستمگران  
 ارباب علم و فضل و سخن گریه می کند  
 گویی از این دیار سخن رخت بسته است  
 زینرو چو ابر خامه من گریه می کند  
 از وضع تیره وطن و روزگار تلخ  
 دل در میان سینه و تن گریه می کند  
 عمریست از خیانت فرزند ناخلف  
 شیون ز دل کشیده وطن گریه می کند  
 از حالت گرفته ارباب علم و فضل  
 بر حال فصل بی طرب و ماه سرد و زرد  
 تا روز حشر دشت و دمن گریه می کند  
 بر یاد عطر گمشده گلزمین من  
 آهی کشیده مشک ختن گریه می کند

بر سوگ سرزمین بدخشان لعل خیز

با خون دل عقیق یمن گریه می‌کند

13 سنبله 1401، اندخوی

### فرد ها

بیدل صفت و شرح ترا با چه نویسم      با خامه زر، آب گهر یا به در ناب  
و یا:

بیدل اوصاف بلند ترا با چه نویسم      با در گهر زای دری یا که به تورکی  
و یا:

با قلم، نتوان بیدل شرح داد      معنی رنگین و زیبای ترا

18 حوت سال 1401، اندخوی

### رباعی

از حال وطن، جهان همه بیخبرند      نی نی، خبرند و لی همه کور و کردند  
دنیا همه در فکر خود و مردم ما      عمریست همه ز بیکسی دربرند

2 ثور 1401، اندخوی

### دویتی

به صحرای جنون مجنون دل بشکسته را مانم

به دشت بیکسی نخجیر طالع گشته را مانم

ز تیر تیز گردون ستم پیشه در این غربت

به صد زخمی که دارم جسم خون آغشته را مانم

17 حوت سال 1401، اندخوی

<<<>>>

### سر غیب

هر بانگ و ندا به ذات خود هاتف نیست

هر پیر خرد به جایگاه عارف نیست

اسرار پس پرده خدا داند و بس  
 زین روی کسی به سرِ غیب کس واقف نیست  
 هر کس به جهان به شیوه‌یی پابند است  
 هر گوشه نشین صومعه چرا عاکف نیست  
 مزار شریف، اول اسد، 1400

### فراخوان

های مگذارید ویران بعد از این میهن شود  
 زین نفاق و جنگ و دعوا بهره ور دشمن شود  
 های مگذارید، افشاند عـدو تخمِ نفاق  
 در زمین قلب تان، ترویج ما و من شود  
 در میان کُرت گل کارید، گردد باغ سبز  
 های مگذارید از خار این چمن خرمن شود  
 بر فروزید از فروغ معرفت این خانه را  
 تا شب دیجور از نور خـرد روشن شود  
 های مگذارید فرزندان برومندِ وطن  
 دور از علم و بعید از دانش و هم فن شود  
 نونهالان وطن را دانش آموزید و فن  
 های مگذارید این نسل نوین رهزن شود  
 با تلاش و سعی گردد این وطن رشکِ جنان  
 باورم اینست با جهد این وطن گلشن شود  
 کاش روزی ملتَم مانند شاخِ یک درخت  
 با صفا و همدلی چون جان در یک تن شود  
 4 اسد 1402 ش، اندخوی

### به مناسبت رحلت جانگداز استاد صادق عصیان

به ناگه این خبر آمد به گوشم  
 چه زود از صحنِ بستان معانی  
 ز داغِ رحلتش اربابِ دانشش  
 رحیلش دردِ جانکاهست بر دل  
 همه در سوگِ دانشور ادیبی  
 بُد او پروردهٔ شهر ادب خیز  
 چنین فرزانه فرزندی برومند  
 فغان از دست افلاک ستمگر  
 نویسند نام تو ارباب دانش  
 تو بودی افتخار سر زمینم  
 روانت شاد و یادت باد جاوید

ز دنیا دیده پوشیدست «عصیان»  
 گلی پرپر شد و گردید پاشان  
 کشد از سینه آه سرد و حرمان  
 نبودش رنج سنگین است بر جان  
 نشسته در گلیم غم پریشان  
 بلی بود او پورِ شهر بلخ باستان  
 به قلبش بُد هزاران درد پنهان  
 گرفت او را ز ما بشکسته پیمان  
 به آب زر به برگ برگ دیوان  
 سَزَد گویم ترا دانشور انسان  
 کند منزلگهت فردوس یزدان

3 میزان، 1402 - اندخوی

### رباعیات

در دهر یکی درد مرا همراه بود  
 از اندوه من فقط دلم آگاه بود  
 هرگام که برداشتمی در عالم  
 در هر عملم گواه من الله بود

<<<>>>

نی منصب و نی ملک جهان می خواهم

نی رتبه نی عیش جاویدان می خواهم

در دیر فنا ی بی بقا، یا ربی

چیزی که رضای توسست آن می خواهم

29 قوس، 1402 - شهر اندخوی

### وفا

در دهر به کس وفا نمی باید کرد  
 بر خلق، وفا چرا نمی باید کرد؟

زیراکه نکرده اند، وفا اهل جهان      زینرو عملِ خطا نمی باید کرد

<<◇>>

در دهر کسی به تو همدم نیست      صد آه کسی به قلب تو محرم نیست  
هرکس به مرام خویش یاری دارد      حیرانم از اینکه بی هدف آدم نیست

28 جدی، 1402 - ییل، اندخوی

**مخمس برغزل هارون یوسفی**

دیربست عرصه رقابت اعداست این وطن

میدان جنگ و شورش و غوغاست این وطن

محکوم جبر دوره ترساست این وطن

« زخمی ترین نشانه دنیاست این وطن

بیچاره و شکسته و تنه‌است این وطن »

عمریست می کشد عذاب و ستم این وطن بسی

می تازد اسپ جنگ درین ورطه هر خسی

در فکر طعمه گشته کنون وحش و کرگسی

«هرگز به این کرانه نسوزد دل کسی

بی سرپرست و بی سر و بی پاست این وطن»

اهل وطن ز مکر عدو سخت خسته است

پیمانه امید شد عمری شکسته است

تقدیر من در امید برویم بیسته است

«تاریک و تیره گشته به آتش نشسته است

دیده به راه روشن فرداست این وطن»

ای کاش همدلی به وطن مستقر شود  
 خاک وطن ز جهـدِ جوانان چو زر شود  
 اهلِ وطن ز علم و هنر نامور شود

«روزی نشد که بی غم و سودا به سر شود  
 میدان جنگ و فتنه و دعواست این وطن»

مردم کشند رنج بـگو این چه ذلت است ؟  
 صد آه ! خلق گشنه و شه غرق نعمت است  
 ای هموطن بگو تو همین از عدالت است ؟

« از هر طرف صدای «من» و «قوم» و «ملت» است  
 بازیچهٔ تبار و زبانهاست این وطن»

نازم به نام میهن زیبا و دامنش  
 رشکِ جنان بود کمر و باغ و گلشنش  
 فخری فزاید از بنـویسم ز برزنش

«بنگر به بام آبی و خـورشید روشنش  
 آه ای خدا ! چه خوب و چه زیباست این وطن»

اول ثور 1404 خورشیدی، اندخوی